

Plán péče o přírodní rezervaci Dívčí kámen

Součást záměru na vyhlášení

na období
2025–2034

JEDNA
PŘÍRODA

Spolufinancováno
Evropskou unií

Plán péče je odborný a koncepční dokument ochrany přírody, který na základě údajů o dosavadním vývoji a současném stavu zvláště chráněného území navrhuje opatření na zachování nebo zlepšení stavu předmětu ochrany ve zvláště chráněném území a na zabezpečení zvláště chráněného území před nepříznivými vlivy okolí v jeho ochranném pásmu. Plán péče slouží jako podklad pro jiné druhy plánovacích dokumentů a pro rozhodování orgánů ochrany přírody. Pro fyzické ani právnické osoby není závazný. Realizaci plánu péče zajišťuje orgán ochrany přírody příslušný ke schválení péče, a to v součinnosti s vlastníky a nájemci dotčených pozemků postupy podle § 68 zákona č. 114/1992 Sb. o ochraně přírody a krajiny, v platném znění.

Obsah

1. Základní údaje o zvláště chráněném území	1
1.1 Základní identifikační údaje	1
1.2 Údaje o lokalizaci území v rámci územně správního členění ČR.....	1
1.3 Vymezení území podle současného stavu katastru nemovitostí	1
1.4 Výměra území a jeho ochranného pásma	3
1.5 Překryv území s jiným typem ochrany.....	3
1.6 Kategorie IUCN.....	3
1.7 Předmět ochrany ZCHÚ.....	4
1.7.1 Předmět ochrany ZCHÚ podle zřizovacího předpisu.....	4
1.7.2 Předmět ochrany – současný stav.....	4
1.8 Cíl ochrany.....	6
2. Rozbor stavu zvláště chráněného území s ohledem na předmět ochrany	8
2.1 Popis území a charakteristika jeho přírodních poměrů	8
2.1.1 Stručný popis území a jeho přírodních poměrů.....	8
2.1.2 Přehled zvláště chráněných a významných ohrožených druhů rostlin, lišejníků, hub a živočichů	11
2.1.3 Výčet a popis významných přirozených disturbančních činitelů působících v území v minulosti a současnosti	15
2.2 Historie využívání území a zásadní pozitivní i negativní vlivy lidské činnosti v minulosti a současnosti	15
2.3 Související plánovací dokumenty, správní akty a opatření obecné povahy	18
2.4 Současný stav zvláště chráněného území a přehled dílčích ploch	19
2.4.1 Základní údaje o lesích na lesních pozemcích	19
2.4.2 Základní údaje o útvarech neživé přírody	19
2.4.3 Základní údaje o plochách mimo lesní pozemky	20
2.5 Souhrnné zhodnocení stavu předmětů ochrany, výsledků předchozí péče, dosavadních ochrannářských zásahů do území a závěry pro další postup.....	20
2.6 Stanovení prioritních zájmů ochrany území v případě jejich možné kolize	24
3. Plán zásahů a opatření.....	25
3.1 Výčet, popis a lokalizace navrhovaných zásahů a opatření v ZCHÚ	25
3.1.1 Rámcové zásady péče o ekosystémy a jejich složky nebo zásady jejich jiného využívání	25
3.1.2 Podrobný výčet navrhovaných zásahů a činností v území	30
3.2 Zásady hospodářského nebo jiného využívání ochranného pásma včetně návrhu zásahů a přehledu činností	30
3.3 Zaměření a vyznačení území v terénu	31
3.4 Návrhy potřebných administrativně-správních opatření v území.....	31
3.5 Návrhy na regulaci rekreačního a sportovního využívání území veřejností	31
3.6 Návrhy na vzdělávací a osvětové využití území	31
3.7 Návrhy na průzkum či výzkum a monitoring předmětu ochrany území	31
4. Závěrečné údaje	32

4.1 Předpokládané orientační náklady hrazené orgánem ochrany přírody podle jednotlivých zásahů (druhů činností)	32
4.2 Použité podklady a zdroje informací	32
4.3 Seznam používaných zkratk	33
4.4. Podklady pro plán péče zpracoval	34
5. Přílohy	35

1. Základní údaje o zvláště chráněném území

1.1 Základní identifikační údaje

evidenční číslo:	2477
kategorie ochrany:	přírodní rezervace
název území:	Dívčí kámen
druh právního předpisu, kterým bylo území vyhlášeno:	nařízení
orgán, který předpis vydal:	AOPK ČR
číslo předpisu:	<i>bude doplněno po vyhlášení</i>
datum platnosti předpisu:	<i>bude doplněno po vyhlášení</i>
datum účinnosti předpisu:	<i>bude doplněno po vyhlášení</i>

1.2 Údaje o lokalizaci území v rámci územně správního členění ČR

kraj:	Jihočeský
okres:	Český Krumlov
obec s rozšířenou působností:	Český Krumlov
obec s pověřeným obecním úřadem:	Český Krumlov
obec:	Křemže
katastrální území:	Křemže

Příloha:

M1 – Orientační mapa s vyznačením území

1.3 Vymezení území podle současného stavu katastru nemovitostí

Zvláště chráněné území:

Katastrální území: 675768 Křemže

Číslo parcely podle KN	Číslo parcely podle PK nebo jiných evidencí	Druh pozemku podle KN	Způsob využití pozemku podle KN	Výměra parcely celková podle KN (m ²)	Výměra parcely v ZCHÚ (m ²)*
1925/1		ostatní plocha	kulturní a osvětová plocha	30434	30434
1925/2		ostatní plocha	neplodná půda	798	798
1935/1		ostatní plocha	neplodná půda	2566	2566
1936/1		lesní pozemek		948	608
1920/1		lesní pozemek		14018	14018
1911/4		lesní pozemek		7109	7109
1911/40		lesní pozemek		3028469	182644
Celkem					238177

* Výměra byla získána výpočtem v programu ArcMap.

Ochranné pásmo:

Ochranné pásmo není vyhlášené, je jím tedy dle § 37 zákona č. 114/1992 Sb. pás do vzdálenosti 50 m od hranice ZCHÚ.

Katastrální území: 675768 Křemže

Číslo parcely podle KN	Číslo parcely podle PK nebo jiných evidencí	Druh pozemku podle KN	Způsob využití pozemku podle KN	Výměra parcely celková podle KN (m ²)
1911/17		lesní pozemek		19112
1911/18		lesní pozemek		1600
1911/40		lesní pozemek		3028469
1911/41		lesní pozemek		65
1911/5		ostatní plocha	ostatní komunikace	1622
1921/1		zastavěná plocha a nádvoří	zbořeniště	224
1921/2		zastavěná plocha a nádvoří		1012
1923		ostatní plocha	neplodná půda	304
1924		ostatní plocha	neplodná půda	3459
1926/1		lesní pozemek		1966
1926/2		ostatní plocha	jiná plocha	2128
1928		zastavěná plocha a nádvoří		249
1929		ostatní plocha	neplodná půda	589
1931		ostatní plocha	neplodná půda	481
1932		ostatní plocha	neplodná půda	977
1935/2		ostatní plocha	manipulační plocha	652
1935/3		zastavěná plocha a nádvoří		42
1936/1		lesní pozemek		948
2241/1		ostatní plocha	ostatní komunikace	3528
2365/1		vodní plocha		127547

Katastrální území: 641529 Třisov

Číslo parcely podle KN	Číslo parcely podle PK nebo jiných evidencí	Druh pozemku podle KN	Způsob využití pozemku podle KN	Výměra parcely celková podle KN (m ²)
1901/3		ostatní plocha	ostatní komunikace	1581
1901/4		ostatní plocha	ostatní komunikace	420
1903/5		vodní plocha	koryto vodního toku přirozené nebo upravené	15872
1908/1		vodní plocha	koryto vodního toku přirozené nebo upravené	316879
678/2		ostatní plocha	neplodná půda	2775
680		ostatní plocha	neplodná půda	3085
681/2		ostatní plocha	neplodná půda	2879
683/1		lesní pozemek		55077
683/17		lesní pozemek		4570
683/18		lesní pozemek		21780

Příloha:

M2 – Katastrální mapa se zákresem ZCHÚ a jeho ochranného pásma

1.4 Výměra území a jeho ochranného pásma

Druh pozemku	ZCHÚ plocha v ha	Vyhlášené OP plocha v ha	Způsob využití pozemku	ZCHÚ plocha v ha
lesní pozemky	20,44	-		
vodní plochy	-	-	zamokřená plocha	-
			rybník nebo nádrž	-
			vodní tok	-
trvalé travní porosty	-	-		
orná půda	-	-		
ostatní zemědělské pozemky	-	-		
ostatní plochy	3,38	-	neplodná půda	0,34
			ostatní způsoby využití	3,04
zastavěné plochy a nádvoří	-	-		
plocha celkem	23,82	-		

1.5 Překryv území s jiným typem ochrany

národní park:

chráněná krajinná oblast (včetně zóny):

překryv s jiným typem ochrany:

-

Blanský les, I. zóna

Památková ochrana – nemovitá kulturní památka: výšinné opevněné sídliště – hradiště a hrad Dívčí kámen, zřícenina a archeologické stopy

Nadregionální biocentrum NBC 52 – Dívčí kámen

-

mezinárodní statut ochrany:

Natura 2000

ptačí oblast:

evropsky významná lokalita:

-

Blanský les – CZ0314124

1.6 Kategorie IUCN

IV - území pro péči o stanoviště/druhy

1.7 Předmět ochrany ZCHÚ

1.7.1 Předmět ochrany ZCHÚ podle zřizovacího předpisu

a) kaňonovité údolí řeky Vltavy a Křemžského potoka se skalami, skalní jehlou, sutěmi, kamennými moři

b) ekosystémy suťových lesů, bučin, dubohabřin, borů, skal a drolin.

1.7.2 Předmět ochrany – současný stav

A. ekosystémy

ekosystém	podíl plochy v ZCHÚ (%)	popis ekosystému	kód předmětu ochrany*
Suťové lesy (L4)	41	Smíšené přirozené lesy se zastoupením jedle, buku, javoru mléče, j. klenu, jilmu drsného, lípy srdčité i l. velkolisté na silně svažitéch a skalnatých a suťových lokalitách. V bylinném patře se uplatňují např. pitulník horský (<i>Galeobdolon montanum</i>), ptačinec velkokvětý (<i>Stellaria holostea</i>), netýkavka nedůtklivá (<i>Impatiens noli-tangere</i>), plicník tmavý (<i>Pulmonaria obscura</i>), jaterník podléška (<i>Hepatica nobilis</i>), významný je výskyt alpského prvku šalvěje lepkavé (<i>Salvia glutinosa</i>). V mírnějších sklonech plynule přechází v kyselé bučiny nebo fragmenty květnatých bučin či jedlin.	a, b (9180)
Acidofilní bučiny (L5.4)	16	Smíšené přirozené lesy se zastoupením buku, jedle, smrku a příměsí dubů, borovice, lip a břízy. Bylinné patro je tvořené oligo- až mezotrofními druhy jako jsou: metlička křivolaká (<i>Avenella flexuosa</i>), bika hajní (<i>Luzula luzuloides</i>), vřes obecný (<i>Calluna vulgaris</i>), brusnice borůvka (<i>Vaccinium myrtillus</i>), třtina rákosovitá (<i>Calamagrostis arundinacea</i>), jestřábník zední (<i>Hieracium murorum</i>), pitulník horský (<i>Galeobdolon montanum</i>), kapard samec (<i>Dryopteris filix-mas</i>), starček vejčitý (<i>Senecio ovatus</i>), netýkavka nedůtklivá (<i>Impatiens noli-tangere</i>). Jedná se o nevyhraněné porosty na přechodu mezi kyselými a květnatými bučinami případně jedlinami.	a, b (9110)

ekosystém	podíl plochy v ZCHÚ (%)	popis ekosystému	kód předmětu ochrany*
Boreokontinentální bory (L8.1B)	4	Na území PR se vyskytuje několik typů borů ze svazu <i>Dicrano-Pinion sylvestris</i> . Nejčastější jsou druhově velmi chudé bory (<i>Vaccinio myrtilli-Pinetum sylvestris</i>), s velmi nízkou pokryvností bylinného patra, dále reliktní bory s kostřavou sivou (<i>Festuca pallens</i>) a tařicí skalní (<i>Aurinia saxatilis</i>) (<i>Hieracio pallidi-Pinetum sylvestris</i>) a bory na stinných stranách skal s keřičky borůvky (<i>Vaccinium myrtillus</i>), brusinky (<i>Vaccinium vitis-idaea</i>) a vřesu (<i>Calluna vulgaris</i>) zařaditelné do asociace <i>Vaccinio myrtilli-Pinetum sylvestris</i> . Stromové patro je ve všech případech tvořeno zakrslými jedinci borovice, dubů a břízy bělokoré.	a
Hercynské dubohabřiny (L3.1)	3	Ekosystém, jehož existence je zde podmíněna historickým hospodařením člověka. Vyskytuje se zejména na jižních svazích Hradního vrchu a vzácně i v severní části PR. Stromové patro je pestré a tvořené dominantními lípami a duby, bylinné je květnaté a druhově bohaté, vyskytuje se zde kopytník evropský (<i>Asarum europaeum</i>), jaterník podléška (<i>Hepatica nobilis</i>), zvonek broskvolistý (<i>Campanula persicifolia</i>), z. kopřivovitý (<i>C. trachelium</i>), řeřišnice nedůtklivá (<i>Cardamine Impatiens</i>), svízel vonný (<i>Galium sylvaticum</i>), hrachor jarní (<i>Lathyrus vernus</i>), černýš hajní (<i>Melampyrum nemorosum</i>), violka chlumní (<i>Viola collina</i>) atd.	a, b (9170)
Štěrbínová vegetace silikátových skal a drolin (S1.2)	4	Pionýrské společenstvo hrající klíčovou roli v primární sukcesi na zastíněných skalách. Typická je dominance petrofytu osladiče obecného (<i>Polypodium vulgare</i>). Osidluje skály, skalní výchozy i horní hrany a stěny jednotlivých balvanů.	a
Skalní vegetace s kostřavou sivou (T3.1)	<1	Vegetace vyvinutá na (polo-)osluněných skalách a jejich stěnách. Zde je charakteristická chudým druhovým složením s výskytem převažující kostřavy sivé (<i>Festuca pallens</i>) a tařice skalní (<i>Aurinia saxatilis</i>).	a, b (6190)

B. útvary neživé přírody

útvár	geologická charakteristika	popis útvaru	kód předmětu ochrany*
Skalní jehla nad soutokem Křemžského potoka a Vltavy a další skalní útvary	Příkrá rulová skalní stěna, horninovým podkladem jsou ortoruly, na Z straně na ně navazuje granulitový masiv Blanského lesa.	Mohutná skalní jehla nad soutokem řeky Vltavy a Křemžského potoka. Vysoká je asi 56 m, orientovaná ve směru jv.–sz. Velmi příkré až kolmé stěny mají severovýchodní a jihozápadní orientaci. Velmi strmé klesání je i na užším (15–20 m širokém) jv. konci, druhá sz. strana téměř plynule přechází do okolního a poměrně plochého terénu horní hrany kaňonu.	a
Sutě	Skalní rozpady a sutě jsou tvořené slídnatým rekrytalizovaným granulitem	V území je několik spíše maloplošných rozpadových sutí v návaznosti na skalní útvary. Jednotlivé plochy se liší mírou zástinu a zazemnění.	a
Kamenná moře	Kamenná moře jsou tvořené slídnatým rekrytalizovaným granulitem	V PR jsou vytvořeny dvě výrazné plochy s kamenným mořem o ploše cca 0,25 ha a 0,1 ha. Kamenná moře jsou tvořena balvany o průměrné velikosti cca 0,5 m. Z větší části jsou plně osluněné, jen okraje a zazemněné části jsou kryté stromovitou vegetací	a

*kód předmětu ochrany:

a = předmět ochrany spadá pod definici předmětu ochrany dle zřizovacího předpisu ZCHÚ

b = předmět ochrany překrývající se EVL/PO (v závorce je uveden kód stanoviště dle vyhl. č. 166/2005 Sb., hvězdičkou (*) jsou označena prioritní stanoviště a druhy)

1.8 Cíl ochrany

A. ekosystémy

ekosystém	cíl ochrany	indikátory cílového stavu
Sut'ové lesy (L4)	Ekosystém ponechaný samovolnému vývoji a odpovídající stupni přirozenosti „les přírodní“.	<ul style="list-style-type: none"> rozloha ekosystému (min. 9,7 ha) přítomnost vývojových fází ekosystému přítomnost životaschopné populace jedle bělokoré klasifikace stupně přirozenosti „les přírodní“ veškeré mrtvé dřevo je ponecháno k zetlení

ekosystém	cíl ochrany	indikátory cílového stavu
Acidofilní bučiny (L5.4)	Ekosystém ponechaný samovolnému vývoji a odpovídající stupni přirozenosti „les přírodní“.	<ul style="list-style-type: none"> • rozloha ekosystému (min. 3,7 ha) • přítomnost vývojových fází ekosystému • přítomnost životaschopné populace jedle bělokoré • klasifikace stupně přirozenosti „les přírodní“ • veškeré mrtvé dřevo je ponecháno k zetlení
Boreokontinentální bory (L8.1B)	Ekosystém ponechaný samovolnému vývoji a odpovídající stupni přirozenosti „les přírodní“.	<ul style="list-style-type: none"> • rozloha ekosystému (min. 0,9 ha) • přítomnost vývojových fází ekosystému • klasifikace stupně přirozenosti „les přírodní“ • veškeré mrtvé dřevo je ponecháno k zetlení
Hercynské dubohabřiny (L3.1)	Ekosystém ponechaný samovolnému vývoji a odpovídající stupni přirozenosti „les přírodní“.	<ul style="list-style-type: none"> • rozloha ekosystému (min. 0,8 ha) • přítomnost vývojových fází ekosystému • klasifikace stupně přirozenosti „les přírodní“ • veškeré mrtvé dřevo je ponecháno k zetlení
Štěrbínová vegetace silikátových skal a drolin (S1.2)	Zachování ekosystému štěrbínové vegetace silikátových skal a drolin o dostatečné rozloze.	<ul style="list-style-type: none"> • rozloha ekosystému (1 ha)
Skalní vegetace s kostřavou sivou (T3.1)	Zachování ekosystému skalní vegetace s kostřavou sivou o dostatečné rozloze.	<ul style="list-style-type: none"> • rozloha ekosystému (0,5 ha) • absence invazních a expanzivních druhů

B. útvary neživé přírody

útvár	cíl ochrany	indikátory cílového stavu
Skalní jehla nad soutokem Křemžského potoka a Vltavy a další skalní útvary	Zachování fenoménu skalní jehly s jeho vegetačním pokryvem	<ul style="list-style-type: none"> • přirozený stav skal bez poškození člověkem
Sutě	Zachování v přírodním nenarušeném stavu	<ul style="list-style-type: none"> • přirozený stav sutí bez zásahů člověka
Kamenná moře	Zachování v přírodním nenarušeném stavu	<ul style="list-style-type: none"> • přirozený stav kamenných moří bez zásahů člověka

2. Rozbor stavu zvláště chráněného území s ohledem na předmět ochrany

2.1 Popis území a charakteristika jeho přírodních poměrů

2.1.1 Stručný popis území a jeho přírodních poměrů

Přírodní rezervace se nachází na levém břehu kaňonu řeky Vltavy. Vymezena je soutokem Vltavy s Křemžským potokem na jihu a tzv. Hluchou strouhou na severu, asi 1 až 2 km severovýchodně od osady Třísov. Součástí je zřícenina hradu Dívčí kámen.

Geologickým podkladem je na většině území rekrystalizovaný slídnatý granulit, doplněný je biotitickou ortorulou (jihovýchod území), v severním cípu přistupuje několik čoček amfibolitu a krystalického vápence. Z geomorfologického hlediska je území značně členité, významné jsou oblé konkávní tvary horní hrany a konvexní tvary paty kaňonu. Vyskytuje se zde více desítky metrů vysokých skalních stěn. Nejvýraznější je 56 m vysoký skalní ostroh (tzv. skalní jehla) nad soutokem Vltavy a Křemžského potoka, s příkrými až kolmými stěnami s jižní a severní expozicí. Časté jsou také menší skalní rozpady a osypy a několik kamenných moří (o rozloze až 2500 m²). Pestrost území umocňuje zřícenina hradu Dívčí kámen a její obvodové zdi a jejich zbytky. Na silikátovém podkladu jsou vyvinuty chudé kyselé kambizemě (typické), na skalnatých svazích ranker typický a v údolí Vltavy fluvizem typická (glejová).

Vegetace je tvořena mozaikou reliktních přirozeně lesních a přirozeně nelesních společenstev, které jsou doplněny společenstvy člověkem více či méně podmíněnými (lesy v okolí Dívčího kamene, vlastní zřícenina). Významná jsou mikrostanoviště tzv. pulzního bezlesí vznikající v okolí skal, kamenných moří a sutí. Z pohledu dostupnosti vody jsou extrémnější partie území porostlé **reliktními bory** (sv. *Dicrano-Pinion*), přecházejícími do příkrých, bezlesých **skalních stěn**. Ve stromovém patře převládá borovice lesní (*Pinus sylvestris*). Bylinné patro je druhově chudé, s nízkou pokryvností, obvykle jen s druhy metličkou křivolakou (*Avenella flexuosa*), brusnicí borůvkou (*Vaccinium myrtillus*) a brusnicí brusinkou (*Vaccinium vitis-idaea*). Na **osluněných skalách nebo skalách s jižní expozicí** (ale i na zdivu Dívčího kamene) se nalézají skalní společenstva s kostřavou sivou (sv. *Alyso-Festucion pallentis*). Dominantními druhy jsou tařice skalní (*Aurinia saxatilis*) a kostřava sivá (*Festuca pallens*). Na zastíněných **skalách, skalách nebo mohutných balvanech se severní expozicí** se vytvořila druhově chudá společenstva skalních štěrbin (sv. *Asplenion septentrionalis*) s převládajícím osladičem obecným (*Polypodium vulgare*).

Na severních, severovýchodních a jihovýchodních svazích převažuje mozaika metlicových jedlin (sv. *Luzulo-Fagion*, as. *Deschampsio flexuosae-Abietetum*) v nichž vyššího zastoupení dosahuje jedle bělokorá (*Abies alba*) a suťových lesů (sv. *Tilio platyphylli-Acerion*) převažující lípou srdčitou (*Tilia cordata*) a javory (*Acer* spp.). Přimíšeny jsou lípa srdčitá (*Tilia cordata*) a javor klen (*Acer pseudoplatanus*) a buk lesní (*Fagus sylvatica*). Na jedli se hojně vyskytuje jmelí jedlové (*Viscum album* subsp. *abietis*).

Jižní svahy hradního vrchu jsou porostlé křovitou formací s dominující lískou obecnou (*Corylus avellana*), která zde nahrazuje habr obecný (*Carpinus betulus*). Druhovú skladbu bylinného patra odpovídá vegetaci dubohabřin sv. *Carpinion* (nevelký fragment tohoto společenstva je vyvinut také v severní části PR). Rostou v něm převážně hájové druhy, např. jatrník trojlaločný (*Hepatica nobilis*), kostival hliznatý (*Symphytum tuberosum*), kopytník evropský (*Asarum europaeum*), sasanka hajní (*Anemone nemorosa*), prvosenka vyšší (*Primula*

elator) aj. Teprve nedávno zde byla rozpoznána ostřice prstnatá bledoplevá (*Carex digitata* var. *pallens*), která rovněž doprovází dubohabřiny (Zelený & Lepší 2005; Lepší 2020a, b).

Z hlediska diverzity cévnatých rostlin je nejvýznamnější částí PR Hradní vrch – roste tam 80 % počtu taxonů zaznamenaných v PR. Je to způsobeno stanovištní diverzitou – mozaika lesních, nelesních biotopů, ruderálních až polopřirozených travino-bylinných porostů, acidofilní skály v kombinaci s vápnitými spárami zdí, kompletní škála expozic a sklonů. Pestrá flóra odlesněného Hradního vrchu je v ostrém kontrastu s chudou flórou primárně bezlesých skalních výchozů ve zbylé části rezervace, jejichž význam spočívá především v přítomnosti celé řady ukázkově zachovalých reliktních společenstev.

Důležitým (negativním) aspektem může být do budoucna přítomnost invazních rostlin (*Impatiens parviflora*, *Reynoutria japonica*, *Solidago canadensis*, *Cytisus scoparius*, *Calamagrostis epigejos*). Je zapotřebí zabránit jejich proniknutí do cenných společenstev.

Rezervace je pozoruhodnou, bryologicky hodnotnou a také poměrně bohatou lokalitou. Vyskytuje se zde několik vzácných druhů mechorostů vázaných na přirozené lesní porosty a skály (např. *Dicranum viride*, *Didymodon luridus*, *Rhynchostegium confertum*, *Orthotrichum patens*). Zajímavý je však sekundární výskyt několika teplomilných prvků vázaných zde na zřícenině hradu (např. *Didymodon glaucus*, *D. cordatus*, *Rhynchostegiella tenella*, *Campylophyllum calcareum*, *Bryum tenuisetum*), která zásadním způsobem zvyšuje druhovou diverzitu mechorostů v PR. Celkem bylo v PR zaznamenáno 135 druhů mechorostů (17 játrovek a 118 mechů) (Košnar 2005).

PR Dívčí kámen je na lišejníky relativně chudé území, i když zahrnuje přírodovědecky hodnotné území. Může za to kyselý, poměrně jednotvárný geologický podklad a také chudá dřevinná skladba zahrnující vesměs porofyty s velmi kyselou borkou (dřeviny se subneutrální borkou prakticky chybí). Nízké je i množství padlého tlejícího dřeva. V rezervaci byly objeveny pouze 3 ohrožené druhy *Fellhanera bouteillei* (kategorie CR), *Enterographa hutchinsiae* a *Peltigera polydactylon* (kategorie EN). K nejzajímavějším fenoménům v rezervaci patří stínomilná a vlhkomilná společenstva skalních lišejníků v údolí Křemžského potoka, kde se podařilo najít hned několik mikrolíšejníků se suboceánickým rozšířením (např. *Aquacidia trachona*, *A. viridifarinsa*, *Enterographa hutchinsiae*, *Micarea subviridescens* a *Opegrapha lithyrgea*). Některé z těchto druhů jsou známy z ČR pouze z několika lokalit, ale na místech svého výskytu obvykle tvoří bohaté, dobře prosperující populace. Hlavním předmětem ochrany by měla být společenstva lišejníkových borů s dominujícími lišejníky ze skupiny sobích lišejníků, jakými jsou *Cladonia rangiferina* a *C. arbuscula*. Ta jsou poměrně dobře vyvinutá zejména na hůře přístupných okrajích ostrožen a patrně došlo k redukci jejich dřívějšího stavu. Z epifytických lišejníků stojí za zmínku nález vzácného druhu *Fellhanera gyrophorica*, který byl z ČR dosud publikován pouze jednou z Novohradských hor (Palice 2019).

Z mykologického pohledu byly jako nejvýznamnější zaznamenány lignikolní druhy rostoucí na padlých kmenech a větvích buku a smrku, pozemní saprotrofické druhy rostoucí v suťových lesích a skupina mykorrhizních symbiontů buku lesního. Zaznamenáno bylo 271 druhů, mezi nevýznamnější patří bolinka černohnědá (*Camarops tubulina*), hlívička jedlová (*Hohenbuehelia abietina*), kalichovka leptoniová (*Arrhenia epichysium*), mecháček hladký (*Cyphellostereum laeve*), houžovec medvědí (*Lentinellus ursinus*), žilnatka bledá (*Phlebia centrifuga*), houžovec bobří (*Lentinellus castoreus*), běločechratka hořká (*Leucopaxillus gentianeus*), lošák šupinatý (*Sarcodon squamosus*) a hrotnatečka sladkovonná (*Mycoacia nothofagi*) (Beran 2021).

Ze zoologického hlediska patří mezi nejcennější části přírodní rezervace suťové lesy Uhlířské stráně. Značné množství mrtvého stojícího i padlého dřeva a přítomnost starých doupných stromů vytvořilo vhodné stanoviště pro významné druhy dutinových ptáků **lejsek malý** (*Ficedula parva*), **holub doupňák** (*Columba oenas*) a **žluna šedá** (*Picus canus*) a měkkýšů **zemoun skalní** (*Aegopis verticillus*) a **sklovatka krátkonohá** (*Daudebardia brevipes*). Prudké místy skalnaté svahy vltavského kaňonu obývá **výr velký** (*Bubo bubo*). V současnosti byly jeho hlasové projevy zaznamenány především z pravého vltavského břehu. Ve zřícenině hradu hnízdí pravidelně **rorýs obecný** (*Apus apus*). Na výslunných místech hradu lze poměrně běžně pozorovat ještěrku obecnou (*Lacerta agilis*) a slepýše křehkého (*Anguis fragilis*) méně často pak i užovku hladkou (*Coronella austriaca*). V areálu hradu a především na jeho jižních svazích byla zjištěna řada druhů denních motýlů. Z chráněných druhů např. **otakárek fenyklový** (*Papilio machaon*), **bělopásek topolový** (*Limenitis populi*) a **batolec červený** (*Apatura ilia*). Vzácně se zde vyskytuje i celorepublikově ubývající **okáč kluběnkový** (*Erebia aethiops*). V křovinatých stráních a na světlých suchých místech žije evropsky významný druh motýla **přástevník kostivalový** (*Euplagia quadripunctaria*).

Skalní útvary a navazující suťovité stráně v rezervaci Dívčí kámen jsou součástí říčního fenoménu Vltavy, dobře vyvinutého v celém údolí řeky od Vyššího Brodu do Boršova nad Vltavou. Kaňon Vltavy v úseku Český Krumlov – Boršov nad Vltavou je chráněn soustavou Natura 2000. Přirozené, polokulturní i kulturní porosty se střídají na malých plochách v závislosti na půdních podmínkách, expozici atd. Vlastní rezervace Dívčí kámen zaujímá jen část tohoto jevu, který je však z přírodovědeckého hlediska nejzávažnějším důvodem k ochraně.

Lesní porosty jsou pro svou nepřístupnost zařazeny do kategorie lesů ochranných.

2.1.2 Přehled zvláště chráněných a významných ohrožených druhů rostlin, lišejníků, hub a živočichů

Druh	kategorie podle vyhlášky č. 395/1992 Sb.	stupeň ohrožení*	popis biotopu druhu v ZCHÚ a aktuální početnost nebo vitalita populace, další poznámky
Cévnaté rostliny (Zelený & Lepší 2005, Lepší 2020a)			
<i>Ajuga pyramidalis</i> zběhovec jehlančovitý	SO	EN	horní hrana kaňonu Vltavy, vývrát stromu, ojediněle (do 10 ex.)
<i>Aphanes arvensis</i> nepatrlec rolní		NT	zřícenina Dívčího kamene, sešlapávané a narušované trávníky, několik desítek ex.
<i>Carduus nutans</i> bodlák nicí		NT	zřícenina Dívčího kamene, cca 100 ex.
<i>Dryopteris expansa</i> kapraď podobná		NT	suťový les, cca 10 ex., může být častější
<i>Hieracium bifidum</i> jestřábník dvouklaný		NT	skalní jehla, světliny v okolí skal, desítky ex.
<i>Malva alcea</i> sléz velkokvětý		NT	zřícenina Dívčího kamene, hojně, pravděpodobně pozůstatek pěstování jako léčivky
<i>Pyrus pyraister</i> hrušeň polnička		NT	oblast skalní jehly, 2 ex.
<i>Taraxacum scanicum</i> pampeliška skandinávská		VU	zřícenina Dívčího kamene, desítky ex., sešlapávané trávníky
<i>Verbascum densiflorum</i> divizna velkokvětá		NT	louka pod Dívčím kamenem, desítky ex.
<i>Pilosella cymosa</i> chlupáček chocholičnatý	-	NT	vyskytuje se na skále pod bývalou věží a ve spárách zdi zříceniny, několik exemplářů bylo zaznamenáno v blízkosti skalní jehly
<i>Lunaria rediviva</i> měsíčnice vytrvalá	O	-	pata skály, 3 ex.
<i>Juniperus communis</i> var. <i>communis</i> jalovec obecný pravý	-	NT	svah Hradního vrchu pod hlavní věží, 1 ex.
<i>Aurinia saxatilis</i> subsp. <i>saxatilis</i> tařice skalní pravá	O	NT	zdi a stěny Dívčího kamene, skalní jehla a ostatní mohutné skály, roztroušeně
<i>Vicia pisiformis</i> vikev hrachovitá	-	NT	pata svahu, několik exemplářů
Mechorosty (Košnar 2005)			
<i>Dicranum viride</i> dvouhrotec zelený		NT	příkré svahy Uhlířské stráně, početnost velmi těžko zjištělná
<i>Didymodon cordatus</i> pározub srdčitý		VU	zřícenina Dívčího kamene, desítky cm ²
<i>Didymodon glaucus</i> pározub sivý		VU	zřícenina Dívčího kamene, stovky cm ²
<i>Orthotrichum patens</i> šurpek otevřený		NT	horní hrana kaňonu Vltavy, velmi těžko zjištělné
<i>Rhynchostegiella tenella</i> úzkolistec štíhlý		NT	zřícenina Dívčího kamene, stovky cm ²
Lišejníky (Palice 2019)			
<i>Calicium glaucellum</i>		NT	stojící trouchnivějící souš borovice lesní na skalním výchozu v centrální části Uhlířské stráně
<i>Calicium trabinellum</i>		VU	stojící trouchnivějící souš borovice lesní na skalním výchozu v centrální části Uhlířské stráně
<i>Caloplaca subpallida</i>		VU	skála, vzácně

Druh	kategorie podle vyhlášky č. 395/1992 Sb.	stupeň ohrožení*	popis biotopu druhu v ZCHÚ a aktuální početnost nebo vitalita populace, další poznámky
<i>Cladonia phyllophora</i>		NT	humus, ojediněle
<i>Imshaugia aleurites</i>		VU	stojící trouchnivějící souš borovice lesní na skalním výchozu v centrální části Uhlířské stráně
<i>Lecidea nylanderi</i>		VU	stojící trouchnivějící souš borovice lesní na skalním výchozu v centrální části Uhlířské stráně
<i>Ochrolechia arborea</i>		VU	silikátová skála – skalní jehla, vzácně
<i>Peltigera polydactylon</i>		EN	minerální zem mezi mechtem, na skalní jehle, vzácně
<i>Xanthoparmelia protomatrae</i>		NT	skála, ojediněle
<i>Xylopsora friesii</i>		EN	stojící trouchnivějící souš borovice lesní na skalním výchozu v centrální části Uhlířské stráně
Houby (Beran 2021)			
<i>Camarops tubulina</i> bolinka černohnědá	KO	NT	saprotrof rostoucí na mrtvých padlých, vzácněji na stojících kmenech smrku, méně často jedle, výjimečně buku; preferuje přirozené lesní porosty a místa s vlhkým mikroklimatem; indikuje přirozený výskyt smrku; zaznamenán ve smíšeném lese v nivě řeky (smrk, líska aj.) na ležícím tlejícím odkorněném kmenu smrku (svrchu)
<i>Hohenbuehelia abietina</i> hlívička jedlová	KO	DD	saprotrof rostoucí na tlejícím dřevě jedle; zaznamenán v suťovém lese (buk, jedle, klen); na ležícím zetlelém fragmentu kmenu jedle, porostlý mechtem (na boku a svrchu)
<i>Arrhenia epichysium</i> kalichovka leptoniová		EN	saprotrof rostoucí na tlejícím až zetlelém dřevě jehličnanů, zejména smrku a jedle, i listnáčů (buk), nejčastěji v přirozených podhorských a horských porostech; zaznamenán ve smíšeném lese v dolní části svahu (buk, jedle, smrk)
<i>Cyphellostereum laeve</i> mecháček hladký		EN	parazit rostoucí na meších; zaznamenán v bučině se zmlazením buku; na živém mechu na téměř svislém podkladu
<i>Lentinellus ursinus</i> houžovec medvědí		EN	saprotrof rostoucí na padlých tlejících až zetlelých kmenech a větvích nejrozličnějších listnáčů; zaznamenán v suťovém lese (liska, lípa, v podúrovni buku); ležící zetlelý fragment větve lísky (svrchu a na boku)
<i>Phlebia centrifuga</i> žilnatka bledá		EN	saprotrof rostoucí na padlých kmenech jedle a smrku, vzácněji buku; zaznamenán ve smíšeném lese (lípa srdčitá, klen, jedle); suťovém lese (buk, jedle, smrk); ležící tlející, částečně odkorněný zetlelý kmínek jedle (na boku a naspodu) a padlý, nízko nad zemí zakleslý, zetlelý odkorněný kmen jedle
<i>Lentinellus castoreus</i> houžovec bobří		VU	saprotrof rostoucí na pahýlech a padlých kmenech jedle, méně často smrku a buku, vzácněji jiných dřevin; vyskytuje se zpravidla v porostech s přirozenou věkovou strukturou a dostatkem mrtvého dřeva; zaznamenán v suťovém lese (jedle, buk), mezi skalkami; padlý zakleslý, částečně odkorněný kmen smrku nebo jedle (na boku)
<i>Leucopaxillus gentianeus</i> běločehratka hořká		VU	saprotrof rostoucí na zemi, především v jehličnatých a smíšených lesích na vápnitých nebo humózních půdách; zaznamenán v suťovém (jedle, smrk, buk, bříza, borovice), smíšeném lese (smrk, borovice, jedle); suťový les (jedle), na horní hraně svahu; v opadu mezi řídkou travou, na boku a kolem ležícího zetlelého odkorněného kmenu jedle a v detritu

Druh	kategorie podle vyhlášky č. 395/1992 Sb.	stupeň ohrožení*	popis biotopu druhu v ZCHÚ a aktuální početnost nebo vitalita populace, další poznámky
<i>Sarcodon squamosus</i> lošák šupinatý		VU	mykorrhizní symbiont vázaný na borovici, rostoucí s oblibou na písčitých půdách; zaznamenán v reliktním boru na skalnatém svahu (borovice s vtroušenými smrky, duby a buky), v opadu
<i>Fomitopsis rosea</i> troudnatec růžový		NT	saprotrof rostoucí na mrtvém dřevě jehličnanů, hlavně smrku; zaznamenán v suťovém lese (buk, smrk, jedle), ležící tlející, částečně odkorněný kmen jedle (na boku a naspodu)
<i>Hericium flagellum</i> korálovec jedlový		NT	parazit až saprotrof na dřevě jehličnanů (jedle, smrk), vzácně buku, zcela výjimečně i jiných dřevin; zaznamenán v suťovém lese (jedle, buk, líska); zetlelý pahýl jedle (na boku)
<i>Pycnoporellus fulgens</i> oranžovec vláknitý		NT	saprotrof rostoucí na mrtvém dřevě jehličnanů, hlavně jedle a smrku, méně často listnáčů (buk); zaznamenán ve fragmentu jedlobučiny s vtroušeným dubem zimním; padlý zakleslý tlející fragment kmenu jedle (svrchu a na lomu)
<i>Camarops tubulina</i> bolinka černohnědá	KO	NT	saprotrof rostoucí na mrtvých padlých, vzácněji na stojících kmenech smrku, méně často jedle, výjimečně buku; preferuje přirozené lesní porosty a místa s vlhkým mikroklimatem; indikuje přirozený výskyt smrku; zaznamenán ve smíšeném lese v nivě řeky (smrk, líska aj.); ležící tlející odkorněný kmen smrku (svrchu)
Hmyz			
<i>Apatura ilia</i> batolec červený	O		areál hradu a jižní svah pod Dívčím kamenem, ojediněle
<i>Callophrys rubi</i> ostruháček ostružinový		NT	jižní svah pod Dívčím kamenem, úpatí Uhlířské stráně
<i>Carabus scheidleri</i> střevlík Scheidlerův	O		zřícenina Dívčí kámen
<i>Cicindela campestris</i> svižník polní	O		sešlapaná místa s řídkou vegetací, ojediněle
<i>Corticeus unicolor</i> kůrař maďalový		NT	dubohabřina pod Dívčím kamenem, ojediněle
<i>Cylindroiulus luridus</i> oblanka velká		NT	dubohabřina pod Dívčím kamenem
<i>Erebia aethiops</i> okáč kluběnkový		EN	jižní svah pod Dívčím kamenem, jedinci
<i>Erebia medusa</i> okáč rosičkový		NT	jižní svah pod Dívčím kamenem, jedinci
<i>Euplagia quadripunctaria</i> přástevník kostivalový			areál hradu a jižní svah pod Dívčím kamenem, ojediněle
<i>Lasiommata maera</i> okáč ječmínkový		NT	areál hradu a jižní svah pod Dívčím kamenem, jedinci
<i>Limenitis populi</i> bělopásek topolový	O	VU	areál hradu a jižní svah pod Dívčím kamenem, ojediněle
<i>Melitaea athalia</i> hnědásek jitrocelový		NT	jižní svah pod Dívčím kamenem, jedinci
<i>Onychogomphus forcipatus</i> klínatka vidlitá		NT	v blízkosti řeky Vltavy, jedinci
<i>Papilio machaon</i> otakárek fenyklový	O		jižní svah pod Dívčím kamenem, jedinci

Druh	kategorie podle vyhlášky č. 395/1992 Sb.	stupeň ohrožení*	popis biotopu druhu v ZCHÚ a aktuální početnost nebo vitalita populace, další poznámky
<i>Trichius fasciatus</i> zdobenec skvrnitý	O	NT	jižní svah pod Dívčím kamenem, desítky jedinců
Měkkýši			
<i>Aegopis verticillus</i> zemoun skalní		NT	smíšené lesy, poměrně hojný
<i>Daudebardia brevipes</i> sklovatka krátkonohá		VU	svahy Uhlířské stráně, jedinci
<i>Vertigo alpestris</i> vrkoč horský		NT	suťové lesy, droliny, ojediněle
Plazi a obojživelníci			
<i>Bufo bufo</i> ropucha obecná	O	VU	v PR a OP se vyskytuje jednotlivě mimo dobu rozmnožování
<i>Anguis fragilis</i> slepýš křehký	SO	NT	především výslunné a kamenité lokality, běžný druh
<i>Coronella austriaca</i> užovka hladká	SO	VU	především výslunné a kamenité lokality, jedinci
<i>Natrix natrix</i> užovka obojková	O	NT	výslunné biotopy ojediněle, běžně v nivě Křemežského potoka
<i>Lacerta agilis</i> ještěrka obecná	SO	VU	především výslunné a kamenité lokality, poměrně běžný výskyt
<i>Pelophylax esculentus</i> skokan zelený	SO	NT	především v blízkosti Vltavy, Křemežského potoka a mokřadu směrem k Podhradskému; desítky jedinců
<i>Rana dalmatina</i> skokan štihlý		NT	v PR a OP se vyskytuje jednotlivě mimo dobu rozmnožování
Ptáci			
<i>Apus apus</i> rorýs obecný	O		skalní výchozy, ale především zřícenina hradu Dívčí kámen, desítky jedinců
<i>Bubo bubo</i> vůr velký	O	EN	hnízdění v rámci skalnatých lokalit v tomto úseku kaňonu Vltavy, přesněji nespecifikováno; jedinci
<i>Columba oenas</i> holub douphák	SO	VU	dutinový druh – staré porosty suťových lesů, jediný záznam o výskytu druhu je z roku 2017 (1 samec)
<i>Corvus corax</i> krkavec velký	O		běžný výskyt v celé oblasti
<i>Ficedula parva</i> lejsek malý	SO	VU	dutinový druh – staré porosty suťových lesů, v roce 2017 akusticky prokázán 1 samec
<i>Glaucidium passerinum</i> kulíšek nejmenší	SO	VU	jehličnaté a smíšené starší lesy, výskyt prokázán akusticky 30. 1. 2024
<i>Picus canus</i> žluna šedá		VU	lesní porosty, jedinci

Kategorie podle vyhl. 395/1992 Sb.: KO – kriticky ohrožený, SO – silně ohrožený, O – ohrožený.

*** dle červených seznamů ČR:** Cévnaté rostliny, mechorosty, lišejníky, houby, bezobratlí, obratlovci: CR – kriticky ohrožený, EN – ohrožený, VU – zranitelný, NT – téměř ohrožený, LC – málo dotčený, RE – regionálně vyhynulý; podle Grulich & Chobot (2017), Kučera et al. (2012), Liška & Palice (2010), Holec & Beran (2006), Hejda et al. (2017), Chobot & Němec (2017).

2.1.3 Výčet a popis významných přirozených disturbančních činitelů působících v území v minulosti a současnosti

a) abiotické disturbanční činitele

Na území PR působí běžné abiotické činitele. Lokalita je z velké části spíše chráněná před větrem, a klimatické výkyvy jsou částečně tlumeny blízkostí řeky. Výslunné kamenité teplé svahy zvyšují působení přísušků. Z toho plynoucí oslabení porostů urychluje např. postup napadení jedlí jmelím nebo snižuje odolnost smrku vůči biotickým činitelům. V dlouhodobějším měřítku nelze pominout řízení části skal a pohyb sutí (mrazové zvětrávání, vývraty apod.).

b) biotické disturbanční činitele

Jako biotický činitel se zde významnější měrou projevuje žír kůrovcovitých. Smrk z toho důvodu do značné míry z porostů mizí. K tomu přispívá i nedostupnost lesních porostů ochranného lesa, která znemožňuje asanaci kůrovcového dříví, běžného v jiných lesních porostech.

Jedle a borovice jsou do značné míry napadené jmelím, a zejména starší jedinci tím velmi trpí, chřadnou a usychají. Poměrně dobře se ale daří odrůstat jedlovému zmlazení, což zajišťuje kontinuitu přítomnosti této dřeviny v porostech. Silně k tomu přispívá i zvýšená nepřístupnost porostů pro zvěř.

2.2 Historie využívání území a zásadní pozitivní i negativní vlivy lidské činnosti v minulosti a současnosti

a) ochrana přírody

Chráněné území bylo zřízeno výnosem MŠVU č. 35933/52 z 11. 7. 1952 a jeho kategorie byla upravena výnosem MK ČSR č. 14200/88 z 29. 11. 1988. Vyhláškou MŽP č. 395/1992 Sb. bylo převedeno do kategorie PR.

Po vyhlášení CHKO Blanský les v roce 1989 bylo celé území součástí I. zóny a v roce 2005 bylo zahrnuto do evropsky významné lokality Blanský les (CZ 0314124), jejíž vybrané předměty ochrany se v přírodní rezervaci vyskytují – 9180 Lesy svazu *Tilio-Acerion* na svazích, sutích a v roklicích, 9170 Dubohabřiny asociace *Galio-Carpinetum*, 9110 Bučiny asociace *Luzulo-Fagetum*, 6190 Panonské stepní trávníky (*Stipo-Festucetalia palescentis*) a je zde pravděpodobný výskyt rysa ostrovida.

V současné době dochází k rozšíření území PR Dívčí Kámen. Území Uhlířské stráně, ze severu navazující na původní PR, je přírodovědně mimořádně cenné. Hodnotné partie reliktních borů na exponovaných stanovištích se skalními útvary, suťové lesy a acidofilní bučiny s vysokým zastoupením jedle bělokoré, chráněné v dosud vyhlášeném území, plynule pokračují dále po proudu řeky Vltavy v celém území, známém jako Uhlířská stráň. Ve svazích kaňonu se příznivě zmlazuje jedle bělokorá, rostoucí zde v dnes již neobvykle vysokém zastoupení. V území je zastoupen pouze malý podíl silněji přeměněných porostů, většina porostů má přírodě blízký charakter, který se nadále prohlubuje snižujícím se zastoupením smrku, který postupně nahrazují dřeviny přirozené druhové skladby.

Důvodem k novému vyhlášení PR je rovněž nutná úprava parcelního vymezení – odstranění rozporů v parcelním vymezení stávajícího území ve vyhlášce a aktuálním stavem v katastru nemovitostí.

b) lesní hospodářství

Lesy na území PR spadají pro svou terénní nedostupnost do kategorie lesů ochranných. To má zásadní určující vliv na jejich podobu a způsob hospodaření. Většina porostů je víceméně ponechána samovolnému vývoji. Pouze v menší dosažitelné části je prováděna asanace kůrovce, v nejkrajovějších partiích při horní hraně kaňonu vzniklo několik menších, převážně uměle zalesněných holin. Po orkánu Kyrill (2007) bylo na Uhlířské stráni zpracováno několik set m³ kůrovcové hmoty. Vzniklé holiny byly osázeny listnatými dřevinami v plastové ochraně. Tyto výsadby místy poměrně prospívají, někde bylo jejich ujetí horší, a plochy se postupně zatahují spíše pionýrskými druhy.

c) myslivost

V lesních porostech se vyskytuje zmlazení jedle bělokoré, někde i celkem hojné, a pomístně i zdárně odrůstající. Bylo by vhodné jej v místech, kde dochází k okusu zvěří, podpořit instalací individuálních oplůtků. Na území PR se nenachází žádná myslivecká zařízení. Území spadá do honitby CZ3103110025 – Křemže.

d) rekreace a sport

Zřícenina hradu Dívčí kámen je turisticky velmi navštěvovanou lokalitou, pěšími turisty i vodáky z blízkého vodáckého kempu.

Zřícenina byla dříve volně přístupná. V roce 2005 však hrad získala obec Křemže, která začala v roce 2006 vybírat vstupné, omezila pohyb po lokalitě a zavedla otevírací hodiny, čímž znemožnila do té doby populární přespávání na zřícenině. Vybrané finance slouží k financování zakonzervování zříceniny, aby nedocházelo k dalšímu rozpadání zdi a možným zraněním návštěvníků způsobeným padajícími kamením.

Při horní hraně kaňonu i níže ve svazích je několik míst využíváno k občasnému přespání a jsou zde malá ohniště. Nebyly však pozorovány žádné závažné negativní vlivy na předměty ochrany, ani odpady apod.

Skalní „jehla“ je občasně, neoficiálně využívána k lezení. Oblíbené jsou zde hlavně zimní přechody od hradu přes skalní jehlu. Horolezecká činnost na skalní jehle a na ostatních skalních masivech je zde nežádoucí z důvodu poškozování vegetace, ve vegetačním období pak s ohledem na hnízdění poštolek, případně výra velkého.

e) jiné způsoby využívání

Strategicky důležité skalnaté návrší kontrolující tok Vltavy i stezky kolem řeky bylo osídleno již odpradávná. Archeologický výzkum prokázal existenci rozsáhlého hradiště již v 17. století př. n. l. a posléze dalšího významného hradiště v době halštatské (6.–7. století př. n. l.). Menší rožmberská pevnůstka zde prokazatelně stála již ve 13. století. V roce 1349 vydal Karel IV. na žádost Rožmberků listinu (dodnes se dochovala), v níž jim povoluje vystavit na dané lokalitě hrad. Jošt, Petr a Oldřich I. z Rožmberka zde následně vybudovali jeden z největších a nejmocnějších rožmberských hradů. V roce 1506 byl z rozhodnutí Petra V. z Rožmberka opuštěn a **cca od roku 1540 se o něm mluví již jako o zřícenině.**

Svou délkou 210 m a šířkou 60 m patří k největším hradním zříceninám v Čechách. V místě hradní zříceniny existovalo sídliště již od starší doby bronzové. Při výstavbě hradu bylo z větší části zničeno.

Další informace viz Sborník Dívčí kámen – přírodní rezervace a historický vývoj území (Kolektiv autorů 2004).

Většina území PR je dlouhodobě ponechána bez zásahů, s výjimkou areálu hradu Dívčí kámen. Na hradě v nedávné minulosti probíhala pastva koz, v souvislosti s jeho aktivní správou od 90.

let 20. století. To mohlo mít určitý pozitivní vliv na vegetaci na světlých květnatých svazích pod hradem. Naopak k poškození došlo při úniku koz na skalní ostroh, kde docházelo k ruderalizaci stanoviště a škodám na vegetaci. Dalšímu volnému pohybu koz po rezervaci je proto do budoucna nutno zabránit. Jejich přítomnost je nežádoucí nejen na skalním ostrohu, ale i v přirozených smíšených lesích, kde by došlo k poškození zmlazení dřevin.

Prostor Hradního vrchu se zříceninou hradu Dívčí kámen je (od roku 2005) ve vlastnictví Městysu Křemže, který pronajímá hrad provozovatelům hradu. U vchodu do hradu se v současnosti vybírá vstupné a prostředky jsou dále investovány do údržby hradu, vytváření infrastruktury pro turisty (lavičky, informační cedule atd.). Lokalita je velmi turisticky atraktivní a navštěvovaná.

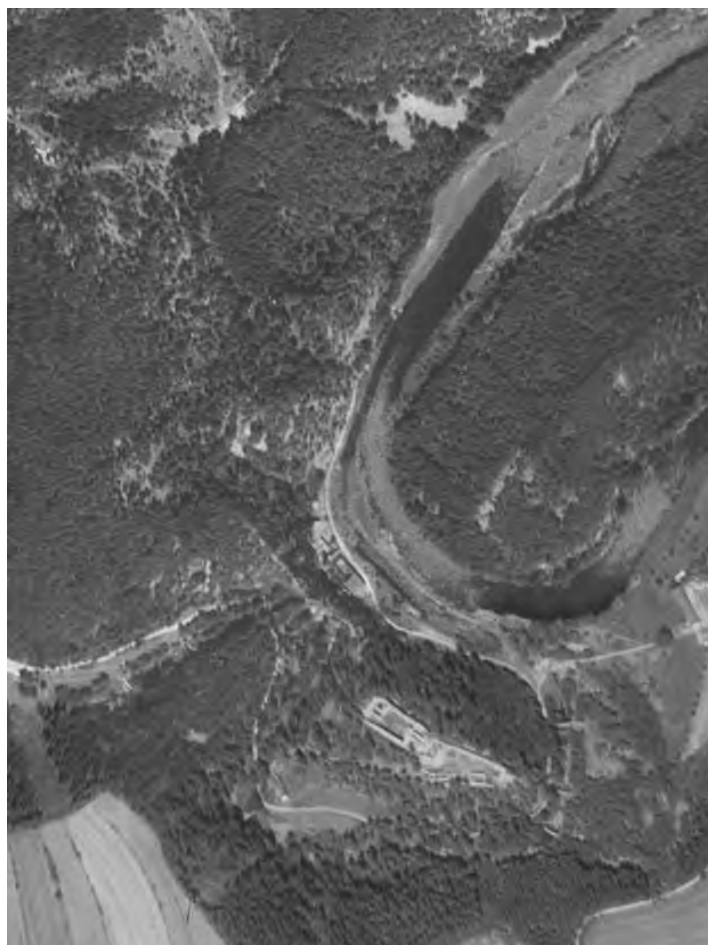
V souvislosti s tím se objevuje požadavek na to, aby hrad byl co nejvíce odlesněný a dobře viditelný, od Křemžského potoka a zejména z východní strany, od vodáckého kempu v lokalitě Podhradský.

Z jižní strany hradu jsou porosty již nyní značně proředěné a je věcí konkrétní dohody a zohlednění faktorů přírodních, památkářských i esteticky-pohledových, nakolik dále odstraňovat vzrostlé stromy, které brání pohledům na hrad. V současné době se rozšiřuje plocha, na níž jsou vyřezávány křovité porosty, které mají při zaclonění hradu odspodu značný podíl, a při odclonování hradu je nutné především přikročit k výřezu těchto periodicky obměňujících křovin.

Z východní strany hradu je věc ještě problematičtější, neboť zde se jedná o souvislý zapojený lesní porost přirozeného charakteru, smíšený les se značným zastoupením jedle, lípy a dalších dřevin. Že se nejedná o běžné nálety, vzniklé „zanedbáním řádné péče“ na těchto plochách v posledních letech, svědčí kromě vlastní charakteristiky a dimenzí stromů i letecký snímek z r. 1952, kde jsou již na předmětných plochách patrné vzrostlé zapojené porosty. Požadavek na navrácení stavu do dávných dob, kdy byl hrad a jeho okolí ze strategických důvodů zbaven stromů, je z historického a estetického hlediska do určité míry oprávněný, je však nutné vzít v úvahu také další aspekty. Od poloviny šestnáctého století, od kdy již hovoříme o zřícenině, se území vyvíjelo svým specifickým způsobem, a značně se v čase změnilo. Začátkem 50. let, tj. před více než 70. lety, bylo vyhlášeno jako maloplošné chráněné území z důvodů výjimečnosti přírodních fenoménů, mezi něž patří i zmíněné přírodě blízké lesní porosty, a celý areál je typický určitou harmonií spojení přírodního a historicky kulturního odkazu. Dalším aspektem je půdoochranný charakter lesa, kdy i podle zástupců památkové péče by nebylo vhodné svahy zcela zbavit porostu dřevin a vystavit výjimečnou archeologickou lokalitu zvýšenému působení eroze.

Z těchto důvodů jsou požadavky na odlesnění svahů citlivá a problematická záležitost, a je nutné k ní přistupovat velmi opatrně. Z hlediska ochrany přírody je přípustné odstranění většiny stromů, přímo narušujících hradní zdi, případně vybraných skupinek stromů v těsné blízkosti hradu. Razantní odstranění lesní vegetace z důvodů pohledového odclonění hradní zříceniny od řeky, aby byla ještě atraktivnější pro vodní turisty, je z pohledu ochrany přírody velmi těžko myslitelné. Znamenalo by rezignaci na ochranu předmětů ochrany přírodní rezervace a cenných přírodních fenoménů, které dosud dlouhou řadu let fungovaly v harmonickém soužití s památkovou ochranou i návštěvníky hradu.

Vlastní hradní vyhlídka neposkytuje sice zcela otevřený pohled na celý meandr řeky Vltavy, jako kdyby byly svahy odlesněné, takovou vyhlídku však bohatě zájemcům poskytují další vyhlídky dále po proudu, které jsou v krátkém čase pro pěší návštěvníky dosažitelné (viz příloha M3 – mapa dílčích ploch a objektů) a také hojně navštěvované.

Letecký snímek z r. 1952 (zdroj: <https://gis.cenia.cz/>)

2.3 Související plánovací dokumenty, správní akty a opatření obecné povahy

- Plán péče o CHKO Blanský les na období 2018–2027
- Nařízení vlády č. 172/2022 Sb., o Chráněné krajinné oblasti Blanský les
- Vyhláška č. 173/2022 Sb. o vymezení zón ochrany přírody Chráněné krajinné oblasti Blanský les
- LHP pro LHC Český Krumlov (201000, platnost 2016–2025)
- OPRL pro PLO 12 – Předhoří Šumavy a Novohradských hor (platnost 2023–2042) + digitální data OPRL
- SDO pro EVL Blanský les (CZ 0314124), schválený v roce 2017
- Nemovitá kulturní památka „Hradiště a hrad Dívčí kámen, zřícenina a archeologické stopy“ zapsána do státního seznamu 3. 5. 1958 pod číslem 22034/3-1350
- Území s archeologickými nálezy I. kategorie – Státní archeologický seznam ID 29481
- Nařízení vlády č. 208/2012 Sb., o vyhlášení evropsky významných lokalit zařazených do evropského seznamu
- Nařízení vlády č. 318/2013 Sb., o stanovení národního seznamu evropsky významných lokalit
- Územní plán Městysu Křemže
- Územní plán obce Holubov

2.4 Současný stav zvláště chráněného území a přehled dílčích ploch

2.4.1 Základní údaje o lesích na lesních pozemcích

Přírodní lesní oblast	12 – Předhůří Šumavy a Novohradských hor
Lesní hospodářský celek / zařizovací obvod	201000 – Český Krumlov
Výměra LHC (zařizovacího obvodu) v ZCHÚ (ha)	20,44 ha
Období platnosti LHP (LHO)	2016–2025
Organizace lesního hospodářství	Lesní závod Boubín, polesí Klet'

Přehled výměr a zastoupení souborů lesních typů

Přírodní lesní oblast:				
Soubor lesních typů (SLT)*	Název SLT	Přirozená dřevinná skladba SLT	Výměra (ha)	Podíl (%)
0Z	zakrslý bor	BO 9–10, BR 1, DBZ, BK, SM, JR	1,47	7,17
3A	obohacená kamenitá lipodubová bučina	BK 4–6, DB 1–3, JV 1–2, LP 1–2, JLH, JLM, JS, HB, TR, JD, BB	2,67	13,08
3D	obohacená dubová bučina	BK 5–7, DB 1–3, JD 1, LP, HB, JV, JLH, JLM, JS, BB, TR	0,24	1,18
3J	obohacená skeletová lipová javořina	JV 3, BK 2–3, LP 1–3, DB 1, JD, HB, JS, JLH, JLM, BRK, MK, BB	7,80	38,15
3K	kyselá dubová bučina	BK 5–7, DB 3–5, JD 1, BR, BO	0,75	3,65
3N	kyselá kamenitá dubová bučina	BK 5–7, DB 3–5, JD 1, BR, BO	1,69	8,28
3S	svěží dubová bučina	BK 5–7, DB 2–3, JD 1, LP, HB, JV	4,51	22,05
3V	vlhká dubová bučina	BK 3–5, DB 1–3, JD 1–3, JV, JS, LP, JLH, JLM, JLV, OLL, HB, BB	0,05	0,24
3Y	skeletová dubová bučina	BK 5–7, DB 3–5, JD 1, BR, BO	0,50	2,47
3Z	zakrslá dubová bučina	BK 5–7, DB 3–5, BR 1, BO, JD	0,76	3,74
Celkem			20,44	100

Zdroj údajů: OPRL pro PLO 12

Údaje o přirozené dřevinné skladbě jsou citovány z OPRL na základě příslušnosti k SLT. V této konkrétní oblasti je ale přirozený výskyt jasanu, habru, babyky, břeku a muku pochybný, a pravděpodobně součástí přirozených společenstev tyto dřeviny nebyly.

Přílohy:

T1 – Popis lesních porostů a výčet plánovaných zásahů v nich

M3 – Mapa dílčích ploch a objektů

M4 – Lesnická mapa typologická

M5 – Mapa stupňů přirozenosti lesních porostů

2.4.2 Základní údaje o útvarech neživé přírody

Území geologicky spadá do šumavské větve českého moldanubika, tj. jedná se o jednotku neoproterozoického až spodnopaleozoického stáří se složitým metamorfním vývojem. Skalní ostroh je tvořen světlými biotitickými granulity. Do západní části rezervace zasahuje granáticko biotitická ortorula gřohlské skupiny, při kontaktu s granulity je ortorula migmatitizovaná. Součástí rezervace jsou kromě skalního ostrohu i velmi strmé až svislé poměrně masívní a pevné skály. Ve svahu nad Křemžským potokem, při západním okraji rezervace a ve střední části Uhlířské stráně, jsou mocnější akumulace sutí a kamenných moří.

Přílohy:

T2 – Popis dílčích ploch a objektů mimo lesní pozemky a výčet plánovaných zásahů v nich

M3 – Mapa dílčích ploch a objektů

2.4.3 Základní údaje o plochách mimo lesní pozemky

Na ploše vlastního areálu hradní zříceniny se vyskytuje jednak sešlapávaná vegetace na přístupových cestách a na velkém nádvoří, dále ruderní nitrofilní vegetace v prostoru hlavního hradního paláce a vegetace se směsí skalních a ruderních druhů pokrývající jižní svahy hradního vrchu.

Formálně do ploch mimo lesní pozemky spadá i porost hercynské dubohabřiny, pokrývající svahy od jihovýchodu, k východu až severozápadu navazující na zříceninu hradu. Jsou součástí nelesního pozemku, a tedy mimo PUPFL, reálně zde ale dlouhodobě roste plnohodnotný lesní porost.

Přílohy:

T2 – Popis dílčích ploch a objektů mimo lesní pozemky a výčet plánovaných zásahů v nich

M3 – Mapa dílčích ploch a objektů

2.5 Souhrnné zhodnocení stavu předmětů ochrany, výsledků předchozí péče, dosavadních ochranných zásahů do území a závěry pro další postup**A. ekosystémy**

ekosystém:	Suťové lesy (L4)	
indikátory cílového stavu	aktuální hodnoty indikátorů a zhodnocení stavu a trendu vývoje ekosystému ve vztahu k provedené péči a působícím vlivům	
rozloha ekosystému (min. 9,7 ha)	Plocha suťových lesů činí 9,7 ha (vč. částí, vyskytujících se v mozaice s jinými biotopy). V kontextu mapování biotopů se však rozloha biotopu mapovaného jako L4 spíše zvyšuje, neboť v důsledku suchých sezón a kůrovcové gradace dosti významně ubylo zastoupení smrku v porostech, a některé porosty, dříve mapované jako smrkové kultury a biotopy X mají po úbytku smrku blíže k přírodním biotopům. S postupným náletem směsi dřevin PDS se bude tento trend zvyšovat.	
	stav:	dobrý
	trend vývoje:	zlepšující se
přítomnost vývojových fází ekosystému	Z hlediska zachování věkové kontinuity suťových lesů je na lokalitě žádoucí přítomnost dostatečné plochy optimálně všech věkových tříd. S ohledem na zvýšený podíl světlin, kde se uplatňuje přirozená obnova, i zastoupení již odrostlých skupin zmlazení či jednotlivců, a zároveň značnému zastoupení vitálních stromů starších věkových kategorií se jeví věková struktura z dlouhodobého hlediska jako příznivá.	
	stav:	dobrý
	trend vývoje:	setrvalý
přítomnost životaschopné populace jedle bělokoré	Dospělé jedle jsou sice do značné míry napadené jmelím a částečně usychají, zejména ve východní části MZCHÚ je zastoupení jedle bělokoré velmi příznivé, úspěšně se zmlazuje a populace má kontinuitu. Nejmladší věkové kategorie jsou však značně poškozené okusem zvěří, bylo by proto vhodné zajistit jejich účinnou ochranu.	
	stav:	dobrý
	trend vývoje:	zhoršující se

klasifikace stupně přirozenosti „les přírodní“	Ve stupni „les přírodní“ by se v současné době daly klasifikovat pouze vybrané dílčí partie. V porostech částečně probíhala nahodilá těžba a dosadby. Na velké části plochy však nejsou k dalšímu zdárnému vývoji směrem k přírodnímu lesu nezbytné žádné aktivní zásahy, a je předpoklad, že postupně do této kategorie většina porostů dospěje. Les spadá do kategorie ochranného lesa a ani k provádění nahodilých těžeb nejsou závažné důvody (s výjimkou nezbytného zajištění bezpečnosti na turistických trasách).	
	stav:	zhoršený
	trend vývoje:	zlepšující se
veškeré mrtvé dřevo je ponecháno k zetlení	V minulosti byla část mrtvého dřeva, dostupná z horní hrany nebo dole při řece, těžena a vyklizována. V současné době mrtvé dřevo zůstává v porostech. Odstraňována je pouze dřevní hmota, která přímo či potenciálně ohrožuje bezpečnost turistických tras.	
	stav:	zhoršený
	trend vývoje:	zlepšující se

ekosystém:	Acidofilní bučiny (L5.4)	
indikátory cílového stavu	aktuální hodnoty indikátorů a zhodnocení stavu a trendu vývoje ekosystému ve vztahu k provedené péči a působícím vlivům	
rozloha ekosystému (min. 3,7 ha)	Plocha acidofilních bučin činí 3,7 ha (vč. částí, vyskytujících se v mozaice s jinými biotopy).. V kontextu mapování biotopů se však rozloha biotopu mapovaného jako L5.4 spíše zvyšuje, neboť v důsledku suchých sezón a kůrovcové gradace dosti významně ubylo zastoupení smrku v porostech, a některé porosty, dříve mapované jako smrkové kultury a biotopy X mají po úbytku smrku blíže k přírodním biotopům. S postupným náletem směsi dřevin PDS se bude tento trend prohlubovat.	
	stav:	dobrý
	trend vývoje:	zlepšující se
přítomnost vývojových fází ekosystému	Z hlediska zachování věkové kontinuity acidofilních bučin je na lokalitě žádoucí přítomnost dostatečné plochy optimálně všech věkových tříd. S ohledem na zvýšený podíl světlin, kde se uplatňuje přirozená obnova, i zastoupení již odrostlých skupin zmlazení či jednotlivců, a zároveň značnému zastoupení vitálních stromů starších věkových kategorií, se jeví věková struktura z dlouhodobého hlediska jako příznivá.	
	stav:	dobrý
	trend vývoje:	setrvalý
přítomnost životaschopné populace jedle bělokoré	Dospělé jedle jsou sice do značné míry napadené jmelím a částečně usychají, úspěšně se ale zmlazuje a populace má kontinuitu. Nejmladší věkové kategorie jsou však značně poškozené okusem zvěří, bylo by proto vhodné zajistit jejich účinnou ochranu.	
	stav:	dobrý
	trend vývoje:	zhoršující se
klasifikace stupně přirozenosti „les přírodní“	Ve stupni „les přírodní“ by se v současné době daly klasifikovat pouze vybrané dílčí partie. V porostech částečně probíhala nahodilá těžba a dosadby. Na velké části plochy však nejsou k dalšímu zdárnému vývoji směrem k přírodnímu lesu nezbytné žádné aktivní zásahy, a je předpoklad, že postupně do této kategorie většina porostů dospěje. Les spadá do kategorie ochranného lesa a k provádění i nahodilých těžeb nejsou závažné důvody (s výjimkou nezbytného zajištění bezpečnosti na turistických trasách a v okolí zříceniny).	
	stav:	zhoršený
	trend vývoje:	zlepšující se
veškeré mrtvé dřevo je ponecháno k zetlení	V minulosti byla část mrtvého dřeva, dostupná z horní hrany nebo dole při řece, těžena a vyklizována. V současné době mrtvé dřevo zůstává v porostech. Odstraňována je pouze dřevní hmota, která přímo či potenciálně ohrožuje bezpečnost turistických tras a okolí zříceniny.	
	stav:	zhoršený

	trend vývoje:	zlepšující se
--	----------------------	---------------

ekosystém:	Boreokontinentální bory (L8.1B)	
indikátory cílového stavu	aktuální hodnoty indikátorů a zhodnocení stavu a trendu vývoje ekosystému ve vztahu k provedené péči a působícím vlivům	
rozloha ekosystému (min. 0,9 ha)	Plocha boreokontinentálních borů činí 0,9 ha (vč. částí, vyskytujících se v mozaice s jinými biotopy). Po rozšíření MZCHÚ nelze zatím srovnávat stav se stavem předchozím, který nemáme kvantifikovaný. V zásadě však se jedná o extrémně nepřístupné lokality, kde se víceméně udržuje přirozený stav, a člověk do těchto porostů příliš nezasahuje. Vzhledem k této vazbě na specifické stanoviště nelze ani příliš očekávat, že by se jejich výměra zvyšovala.	
	stav:	dobrý
	trend vývoje:	setrvalý
přítomnost vývojových fází ekosystému	Vzhledem k extrémnímu charakteru stanovišť se zde udržuje i přirozená dynamika, porosty jsou spíše zakrslého a proředěného charakteru, a obnovují se jednotlivě, v případě lokálně příznivějších podmínek pak skupinkami náletů.	
	stav:	dobrý
	trend vývoje:	setrvalý
klasifikace stupně přirozenosti „les přírodní“	Biotop se vyskytuje na relativně malých plochách v mozaice s dalšími biotopy. Pokud se týká samotných vnitřních segmentů biotopu těchto přirozených borů, daly by se označit za „les přírodní“ již dnes.	
	stav:	dobrý
	trend vývoje:	setrvalý
veškeré mrtvé dřevo je ponecháno k zetlení	V těchto extrémních porostech je ponecháváno i veškeré mrtvé dřevo, s výjimkou případného řešení zajištění bezpečnosti.	
	stav:	dobrý
	trend vývoje:	setrvalý

ekosystém:	Hercynské dubohabřiny (L3.1)	
indikátory cílového stavu	aktuální hodnoty indikátorů a zhodnocení stavu a trendu vývoje ekosystému ve vztahu k provedené péči a působícím vlivům	
rozloha ekosystému (min. 0,8 ha)	Plocha hercynských dubohabřin činí 0,8 ha (vč. částí, vyskytujících se v mozaice s jinými biotopy).	
	stav:	dobrý
	trend vývoje:	setrvalý
přítomnost vývojových fází ekosystému	Plocha dubohabřin je z většiny tvořená dospělými zapojenými porosty, místy s podrostem keřů. Pouze lokálně se vyskytují mladší jedinci klimaxových dřevin. Je však předpoklad při lokálním snížení zápoje např. vypadnutím některého staršího jedince, že se plocha bez problémů zdárně zmladí. Jinak je však plocha biotopu příliš malá na to, aby bylo možné hovořit o vyrovnaném zastoupení všech věkových kategorií.	
	stav:	dobrý
	trend vývoje:	setrvalý
klasifikace stupně přirozenosti „les přírodní“	Porosty jsou tvořeny velmi pestrou směsí stanovištně původních dřevin, a kromě pomístního odstraňování částí stromů a náletů, které jsou v konfliktu s ochranou hradu nebo zajištění provozní bezpečnosti, není zapotřebí do jejich vývoje zasahovat. Celkově je tak možné a žádoucí tyto porosty směřem k režimu kategorie „les přírodní“ do budoucna směřovat, resp. se tímto směrem zdárně vyvíjejí samy. Je však rovněž zapotřebí ponechávat v porostech veškerou mrtvou dřevní hmotu.	
	stav:	zhoršený
	trend vývoje:	zlepšující se

veškeré mrtvé dřevo je ponecháno k zetlení	Ekosystém se vyskytuje zejména v bezprostřední blízkosti hradu, kde byla v minulosti odstraňována podstatná část mrtvého dřeva, a i část živých stromů a jejich náletů, poškozujících hradební zdi či ohrožujících bezpečnost návštěvníků. V jádrových částech segmentů dále od hradu a cest je však zachování veškeré mrtvé dřevní hmoty do budoucna velmi žádoucí.
stav:	zhoršený
trend vývoje:	zlepšující se

ekosystém:	Štěrbínová vegetace silikátových skal a drolin (S1.2)
indikátory cílového stavu	aktuální hodnoty indikátorů a zhodnocení stavu a trendu vývoje ekosystému ve vztahu k provedené péči a působícím vlivům
rozloha ekosystému (1 ha)	Plocha štěrbínové vegetace silikátových skal a drolin činí 1 ha (vč. částí, vyskytujících se v mozaice s jinými biotopy). V zásadě však se jedná o extrémně nepřístupné lokality, kde se víceméně udržuje přirozený stav, a člověk do těchto biotopů příliš nezasahuje. Vzhledem k této vazbě na specifické stanoviště nelze ani příliš očekávat, že by se jejich výměra zvyšovala.
stav:	dobrý
trend vývoje:	setrvalý

ekosystém:	Skalní vegetace s kostřavou sivou (T3.1)
indikátory cílového stavu	aktuální hodnoty indikátorů a zhodnocení stavu a trendu vývoje ekosystému ve vztahu k provedené péči a působícím vlivům
rozloha ekosystému (0,5 ha)	Plocha skalní vegetace s kostřavou sivou se velmi obtížně zjišťuje, odhadnout ji lze na 0,5 ha. Jedná se pouze o mozaikovitý výskyt na skalách a v rámci areálu zříceniny hradu. Druhově je to ochuzená varianta s dominantní kostřavou sivou (<i>Festuca glauca</i>) doplněnou o tařici skalní (<i>Aurinia saxatilis</i>), převážná část je na reliktních skalách se stabilním výskytem. Menší část je i v prostoru hradu na zdech, kde vlivem borcení, sukcese nebo při opravách zdí dochází k maloplošným změnám výskytu.
stav:	dobrý
trend vývoje:	setrvalý
absence invazních a expanzivních druhů	V zájmu zachování stavu biotopu je blokování šíření invazních a expanzivních druhů, a to jejich cílenou likvidací v rámci údržby hradu, ale i mimo hrad. Jedná se o netýkavku malokvětou (<i>Impatiens parviflora</i>), n. žláznatou (<i>I. glandulifera</i>), třtina křovištní (<i>Calamagrostis epigejos</i>) a ostružiníky (<i>Rubus</i> sp. div).
stav:	zhoršený
trend vývoje:	setrvalý

B. útvary neživé přírody

útvary neživé přírody:	Skalní jehla nad soutokem Křemžského potoka a Vltavy a další skalní útvary
indikátory cílového stavu	aktuální hodnoty indikátorů a zhodnocení stavu a trendu vývoje útvaru neživé přírody ve vztahu k provedené péči a působícím vlivům
přirozený stav skal bez poškození člověkem	Sporadicky je skála využívána rekreačními lezci, v zásadě je však stav únosný. Využití skály pro lezení je však s ochranou přírody neslučitelné.
stav:	dobrý
trend vývoje:	setrvalý

útvary neživé přírody:	Sutě
indikátory cílového stavu	aktuální hodnoty indikátorů a zhodnocení stavu a trendu vývoje útvaru neživé přírody ve vztahu k provedené péči a působícím vlivům
přirozený stav sutí bez zásahu člověka	Nejsou pozorovány problematické jevy či trendy.
stav:	dobrý
trend vývoje:	setrvalý

útvár neživé přírody:	kamenná moře	
indikátory cílového stavu	aktuální hodnoty indikátorů a zhodnocení stavu a trendu vývoje útvaru neživé přírody ve vztahu k provedené péči a působícím vlivům	
přirozený stav kamenných moří bez zásahu člověka	Nejsou pozorovány problematické jevy či trendy.	
	stav:	dobrý
	trend vývoje:	setrvalý

2.6 Stanovení prioritních zájmů ochrany území v případě jejich možné kolize

Konflikt zájmů ochrany přírody by mohl nastat v případě ochrany dřevin rostoucích mimo les, které zejména na jižních expozicích zastiňují výslunné xerothermní svahy, a na nich rostoucí společenstva. V současnosti je zde proto udržován pouze prořídlý porost vzrostlé stromové vegetace (s převahou dubu). V současné době se jeví stav jako vyhovující, a ke konfliktu rostlinných společenstev a hodnotných solitérních dubů aktuálně nedochází.

Bezprostřední okolí skal, skalnaté svahy, sutě a kamenná moře s jejich okolím doprovází maloplošné porosty stanovišť tzv. pulzního bezlesí nebo porosty křovin s růží převíslou. Jedná se o reliktní a vzácná stanoviště, která vlivem sukcese mohou mít jen krátkodobý (roky až desítky let) výskyt, než dojde k převaze lesního prostředí (resp. zastínění stromy). V některých případech však může jít o dlouhodobé porosty (stovky let). Přirozený výskyt těchto porostů může být v konfliktu s umělou obnovou. Výsadba dřevin do okolí skal, skalnatých svahů, sutí a kamenných moří a jejich okolí zkracuje délku nebo zamezuje přítomnosti těchto reliktních stanovišť. Je proto důležité pečlivě zvážit umístění umělé obnovy, a zda potřeba umělé obnovy převažuje nad ponecháním bezlesých míst (vývraty, polomy či odumřelé porosty) samovolné sukcesi resp. podpoře pulzního bezlesí a křovin s růží převíslou.

3. Plán zásahů a opatření

3.1 Výčet, popis a lokalizace navrhovaných zásahů a opatření v ZCHÚ

3.1.1 Rámcové zásady péče o ekosystémy a jejich složky nebo zásady jejich jiného využívání

a) péče o lesní ekosystémy na lesních pozemcích

Rámcová směrnice péče o les – lesní předměty ochrany PR

Číslo směrnice	Kategorie lesa	Soubory lesních typů		Cílový předmět ochrany	
1	Les ochranný, les zvláštního určení (překryvy 21a/32a)	0Z, 3Z, 3J, 3Y, 3S 0Z, 3Z, 3Y, 3N, 3S, 3A, 3J		Suťové lesy (L4) Acidofilní bučiny (L5.4) Boreokontinentální bory (L8.1B) Hercynské dubohabřiny (L3.1) Štěrbínová vegetace silikátových skal a drolin (S1.2)	
Předpokládaná cílová druhová skladba dřevin					
SLT	Druhy dřevin a jejich orientační podíly v cílové druhové skladbě (%)				
0Z	BO 9–10, BR 1, DBZ, BK, SM, JR				
3Z	BK 5–7, DB 3–5, BR 1, BO, JD				
3Y	BK 5–7, DB 3–5, JD 1, BR, BO				
3N	BK 5–7, DB 3–5, JD 1, BR, BO				
3S	BK 5–7, DB 2–3, JD 1, LP, HB, JV				
3A	BK 4–6, DB 1–3, JV 1–2, LP 1–2, JLH, JLM, TR, JD				
3J	JV 3, BK 2–3, LP 1–3, DB 1, JD, JLH, JLM				
Porostní typ A		Porostní typ B		Porostní typ C	
Přírodě blízké smíšené porosty na svazích		Reliktní bory, přecházející do extrémního bezlesí		Listnaté porosty na stanovištích dubohabřin – převážně porosty s vysokým zastoupením lípy	
Základní rozhodnutí					
Hospodářský způsob (forma)		Hospodářský způsob (forma)		Hospodářský způsob (forma)	
-		-		-	
Obmýtlí*	Obnovní doba*	Obmýtlí*	Obnovní doba*	Obmýtlí*	Obnovní doba*
fyzický věk	nepřetržitá	nepřetržitá	nepřetržitá	fyzický věk	nepřetržitá
Dlouhodobý cíl péče o lesní porosty					
Ponechání lesních porostů samovolnému vývoji, s výjimkou skutečně nezbytných nahodilých těžeb a ochrany zmlazení proti zvěři.					
Způsob obnovy a obnovní postup					
Úmyslnou obnovu porostů neprovádět. Vybrané porosty ponechat samovolnému vývoji.					
Způsob zalesnění, stanovení druhů a procento melioračních a zpevňujících dřevin při obnově porostu					
Přirozená obnova porostů					
Dřeviny uplatňované při zalesnění za použití umělé obnovy (%)					
SLT	druh dřeviny	komentář k způsobu použití dřeviny při umělé obnově			
-	-	-			

Péče o nálety, nárosty a kultury a výchova porostů,		
Neprovádí se. Ve všech dostupných partiích je žádoucí ochrana zmlazení proti zvěři – přednostně individuální oplůtky.	Neprovádí se.	Podle potřeby provádět výchovné zásahy ve prospěch druhů přirozené dřevinné skladby a podporu diverzifikace porostů. Možné je i lokální cílené prosvětlení porostu za účelem podpory bylinného patra a hmyzu. V případě potřeby (zjevné poškození) ochrana zmlazení proti zvěři – přednostně individuální oplůtky
Opatření ochrany lesa včetně provádění nahodilých těžeb		
S ohledem na terénní podmínky a charakter porostů ponechat porosty samovolnému vývoji, bez zpracování nahodilých těžeb. Nahodilou těžbu omezit na zajištění bezpečnosti na přilehlých veřejných stezkách s ponecháním dřevní hmoty na místě a po dohodě s orgánem ochrany přírody.	Nahodilou těžbu neprovádět (s výjimkou zajištění bezpečnosti na přilehlých veřejných stezkách po dohodě s orgánem ochrany přírody - dřevní hmotu, která nezasahuje na cestu, ponechat na místě).	Nahodilou těžbu neprovádět (s výjimkou zajištění bezpečnosti na přilehlých veřejných stezkách po dohodě s orgánem ochrany přírody – dřevní hmotu, která nezasahuje na cestu, ponechat na místě.).
Poznámka		

Číslo směrnice	Kategorie lesa	Soubory lesních typů	Cílový předmět ochrany
2	Les ochranný, les zvláštního určení (překryvy 21a/32a)	3Z, 3Y, 3K, 3N, 3S, 3D, 3A, 3J, 3V část plochy není vymapována v rámci lesnické typologie (porostní typ B - plochy mimo PUPFL)	Na části plochy biotop skalní vegetace s kostřavou sivou (T3.1)
Předpokládaná cílová druhová skladba dřevin			
SLT	Druhy dřevin a jejich orientační podíly v cílové druhové skladbě (%)		
3Z	BK 5–7, DB 3–5, BR 1, BO, JD		
3Y	BK 5–7, DB 3–5, JD 1, BR, BO		
3K	BK 5–7, DB 3–5, JD 1, BR, BO		
3N	BK 5–7, DB 3–5, JD 1, BR, BO		
3S	BK 5–7, DB 2–3, JD 1, LP, JV		
3D	BK 5–7, DB 1–3, JD 1, LP, JV, JLH, JLM, TR		
3A	BK 4–6, DB 1–3, JV 1–2, LP 1–2, JLH, JLM, TR, JD		
3J	JV 3, BK 2–3, LP 1–3, DB 1, JD, HB, JLH, JLMBK 3–5, DB 1–3, JD 1–3, JV, LP, JLH, JLM, JLV,		
3V	OLL		
Porostní typ A		Porostní typ B	Porostní typ C
Smrkové / kulturní borové porosty s příměsí listnáčů		Proředěné porosty jižních svahů s dominancí dubu, s nálety keřů a výmladky vyřezaných stromů	
Základní rozhodnutí			
Hospodářský způsob (forma)		Hospodářský způsob (forma)	Hospodářský způsob (forma)
- (účelový výběr) / Podrostní / Násečný		- (účelový výběr)	
Obmýetí*	Obnovní doba*	Obmýetí*	Obnovní doba*
fyzický věk	nepřetržitá	fyzický věk	nepřetržitá

Dlouhodobý cíl péče o lesní porosty		
Les s přirozenou druhovou skladbou a prostorovou strukturou, využívající přírodní procesy ke svému vývoji.	Přirozený biotop světlé teplomilné lesostepní stráně se silně rozvolněným stromovým patrem s nezapojeným keřovým podrostem.	
Způsob obnovy a obnovní postup		
Ve skupinách s příměsí listnaté příměsí tuto zachovat. Zejména zachovat staré listnaté stromy. Podpora pestré struktury porostu. V hustších jehličnatých částech probrat, zdravotní výběr. Postupná eliminace modřínu. Obnovní těžba dle dopravní přístupnosti, velikosti segmentu a konkrétní lokální skladby – víceméně čisté smrkové partie obnovit násečně, v porostech s listnatou příměsí podrostně s podporou listnáčů. Po obnovní těžbě ponechat alespoň 30 m ³ /ha mrtvého dřeva, primárně listnáče.	Spíše úprava prořídleho porostu víceméně solitérních stromů. Udržovat zápoj cca 0,3-0,5. Úmyslnou obnovu porostu jako takovou neprovádět, nechat vybrané stromy na dožití do fyzického věku. Konkrétní specifikace hustoty porostu i výběr konkrétních stromů stanovit na základě zájmů rostlin a živočichů, a podle dohody se správcem hradu.	
Způsob zalesnění, stanovení druhů a procento melioračních a zpevňujících dřevin při obnově porostu		
Přednostně přirozená obnova. Vzhledem k malým plochám, zalesnit jednorázově směsí buku a jedle, případně dalších příměsí. Poměr dřevin přibližně podle přirozené skladby dle SLT		
Dřeviny uplatňované při zalesnění za použití umělé obnovy (%)		
SLT	druh dřeviny	komentář k způsobu použití dřeviny při umělé obnově
3J, 3S	JD	Silné sazenice, přednostně krytokořenné, jamková sadba. Zajistit ochranu proti okusu.
	BK	Silné sazenice, ve směsi s jedlí.
	Jilm horský, javor klen, lípa srdčitá	Možno doplnit jako příměs do výsadeb. Jamkovou sadbou v menších hloučcích poloodrostky a odrostky.
Péče o nálety, nárosty a kultury a výchova porostů,		
Zajistit ochranu proti okusu zvěří a ožínání proti buřeni. Výchovnými zásahy zajistit optimální hustotu a stabilitu porostu, případně upravit druhovou skladbu. Vyřezanou hmotu ponechávat na místě.	Pařezové výmladky z odstraněných stromů i keřové patro periodicky vyřezávat. Vzácnější druhy keřů, nebo druhy významné např. jako živné rostliny pro významné druhy bezobratlých možno před zásahem vyznačit a nechat na místě růst.	
Opatření ochrany lesa včetně provádění nahodilých těžeb		

<p>Zajistit ochranu výsadeb a bodového zmlazení JD, či dalších nedostatkových dřevin (KL, JLH) před škodami zvěří.</p> <p>Vyloučit použití pesticidů na území PR a ochranného pásma.</p> <p>Sledovat výskyt kalamitně se přemnožujících druhů hmyzu, napadajících smrkové porosty a v případě potřeby provést nutný zásah. Dřevní hmotu vyklidit.</p> <p>Sledovat výskyt nadměrně nebezpečných stromů (nakloněných, nestabilních, rozpadajících se souší hrozcících pádem apod.) v blízkosti turistických tras a zajistit bezpečnost návštěvníků jejich pokácením.</p> <p>Případnou nahodilou těžbu zpracovat a dřevo vyklidit.</p>		
<p>Poznámka</p> <p>Značná část porostů kulturního charakteru se postupně samovolně posouvá k porostům přírodě bližší skladby i struktury. A to především v souvislosti s úbytkem smrku v důsledku sušších sezón a značného tlaku podkorního hmyzu, který se v minulých letech kalamitním způsobem rozšířil po značném území ČR.</p>		

Přílohy:

M4 – Lesnická mapa typologická

M5 – Mapa stupňů přirozenosti lesních porostů

c) péče o ekosystémy mimo lesní pozemky

Nelesní společenstva jsou dlouhodobě ovlivněná činností člověka a pro zachování jejich druhové pestrosti je žádoucí je pravidelně obhospodařovat.

Prostor hradní zříceniny a jižních svahů je vhodné udržovat v prosvětleném, bezlesém stavu. Žádoucí je však zároveň přítomnost určitého počtu vzrostlých stromů, ať již v prořídlech porostech, či jako solitérů. Tyto stromy představují jednak biotop řady druhů živočichů, dále vytvářením polostinných míst ještě zvyšují diverzitu stanovišť. Kromě toho esteticky hodnotné stromy ještě více zvýrazňují harmonii přírodního a historicky cenného území. Při výběru stromů, které budou z těchto důvodů zachovány, je nutné brát v úvahu i konkrétní lokalizaci s ohledem na poškozování hradebních zdí.

Uvažovanými způsoby údržby pozemků je výřez náletových dřevin, pravidelné kosení, osvědčila se i extenzivní pastva koz (tj. 4-5 ks/ha).

Výřez náletových dřevin se týká zejména samotného areálu hradu a jižního svahu. Konkrétní rozsah výřezu, a zejména kácení stromů, je nutné konzultovat se správou CHKO.

Kosení se týká zejména ruderalní vegetace (porosty kopřiv atd.) v areálu hradu, které je správou hradu prováděno i v rámci údržby kulturního prostředí pro návštěvníky hradu. Vhodná je i redukce rozmáhající se třtiny křovištní.

Pastva koz představuje i významnou atrakci pro návštěvníky hradu, je však nutné zamezit jejich pronikání do prostoru skalnatých partií, kde v minulém období docházelo působením koz k poškození stanovišť. Nežádoucí je rovněž pohyb koz v lesních porostech, např. do SV, V a JV expozice, kde hrozí poškození zmlazení listnatých dřevin a jedle. Kozy je proto nutné udržet v prostoru hradu a jižního výslunného svahu.

d) péče o populace a biotopy rostlin a hub

V prostorách hradu je možná pastva (v extenzivním rozsahu) nebo kosení a výřezy. Sešlap vegetace turisty se pohybuje v únosné míře, a svým způsobem i pozitivně ovlivňuje a zvyšuje dále pestrost jednotlivých mikrostanovišť.

Důležitým aspektem může být do budoucna přítomnost invazních rostlin. Je zapotřebí zabránit jejich proniknutí do cenných společenstev.

Impatiens parviflora - obecně rozšířená, je již z rezervace nemožné ji vyloučit

Impatiens glandulifera – z rezervace nemožné ji vyloučit, častá je při bázi svahu, obsazuje narušená místa (vývraty, plochy po těžbě)

Reynoutria japonica – rozšířena podél Vltavy, několik polykormonů na bázi skalní jehly

Solidago canadensis – zaznamenán na břehu Křemežského potoka na patě skalní jehly – zabránit rozšíření do zříceniny

Cytisus scoparius – několik keřů je v dílčí ploše 223 D 12, je třeba provést úplnou eradikaci

Calamagrostis epigejos – původní rostlina v ČR, expanze však představuje problém pro květnatá travino-bylinná společenstva Hradního vrchu

e) péče o populace a biotopy živočichů

Je zapotřebí udržovat prosvětlená, výhřevná stanoviště, významná zejména z pohledu bezobratlých živočichů. U nelesních biotopů se jedná především o mozaikové kosení, ponechávání nepokosených částí a šetrnou pastvu koz na vhodných místech. V lesních biotopech je důležité ponechat mrtvé dřevo (stojící i ležící) a udržovat prosvětlená mikrostanoviště. V obou výše uvedených biotopech ponechávat živné rostliny pro ZCHD a ČS druhy bezobratlých druhů (např. zimolez černý pro populaci bělopáska dvouřadého, která je ve vltavském kaňonu v těsné blízkosti PR).

V areálu hnízdí poštolky a rorýsi, v širším okolí pak výr velký. Z důvodů zachování hnízdních příležitostí je žádoucí zachovat při konzervaci hradních zdí otvory po trámech. Výr velký bude s největší pravděpodobností hnízdit v nejvíce nepřístupném terénu v příkrých svazích, nebo ve skalách na pravém břehu řeky (mimo PR a OP). Pokud by však výr velký nebo jiný ptačí ZCHD zahnízdil v PR a OP může dojít k časovému a prostorovému omezení lesnické činnosti a to v rozsahu odpovídajícímu nárokům ZCHD.

Na území PR nezřizovat myslivecká zařízení. Stavby zvěře by bylo vhodné udržovat na nižší úrovni v rámci celé oblasti.

f) péče o útvary neživé přírody

Skalní útvary nevyžadují s ohledem na svou nepřístupnost zvláštní opatření k ochraně. Horolezecké využití skal není žádoucí, vzhledem k možnosti poškození vegetace přírodní rezervace, a ke drolení kamenů ze skal. Rozhodně by však bylo nevhodné skály k lezení povolit oficiálně, neboť by to vedlo k dalšímu zvýšení frekvence návštěvníků na jehle a ostatních skalách, a také by zřejmě zde byl velký tlak na to, aby skály byly kvůli lezcům aktivně upravovány a čištěny.

3.1.2 Podrobný výčet navrhovaných zásahů a činností v území

a) lesy na lesních pozemcích

V tabulce T1 nejsou rozepsány zásahy, spočívající v ochraně zmlazení či výsadeb proti zvěři. Instalace ochrany, ať už individuálních oplůtků či skupinového oplocení je v zásadě žádoucí na celém území PR, kde to dovoluje terén, neboť i v těžko přístupných svazích je zmlazení dřevin PDS, zejména pak jedle bělokoré, značně poškozené okusem zvěře, což má negativní dopad na jejich odrůstání a budoucí stav lesa. Vyslouženou individuální ochranu z plastového materiálu je nutné odstranit.

Část pozemku v blízkosti hradu nespadá pod PUPFL a tudíž není v administrativním smyslu lesem, dlouhodobě jsou však tyto plochy porostlé lesními dřevinami a mají jednoznačně lesní charakter. Tyto plochy byly proto přiřazeny k lesním pozemkům do tabulky T1, a pro účely plánu péče je na ně nahlíženo jako na les.

Přílohy:

T1 – Popis lesních porostů a výčet plánovaných zásahů v nich

M3 – Mapa dílčích ploch a objektů

b) útvary neživé přírody

Přílohy:

T2 – Popis dílčích ploch a objektů mimo lesní pozemky a výčet plánovaných zásahů v nich

M3 – Mapa dílčích ploch a objektů

c) ekosystémy mimo lesní pozemky

Přílohy:

T2 – Popis dílčích ploch a objektů mimo lesní pozemky a výčet plánovaných zásahů v nich

M3 – Mapa dílčích ploch a objektů

3.2 Zásady hospodářského nebo jiného využívání ochranného pásma včetně návrhu zásahů a přehledu činností

V ochranném pásmu nevysazovat další geograficky nepůvodní dřeviny (jako douglaska v dílčí ploše 223 H 9, borovice vejmutovka, dub červený, modřín apod.). Stávající výsadby postupně z porostů odstranit, aby nedocházelo k jejich zmlazování do území PR. Likvidovat invazní rostliny.

3.3 Zaměření a vyznačení území v terénu

V souvislosti s novým vyhlášením PR ve větším územním rozsahu je nutné zajistit odpovídající pruhové značení a hraničníky. Zaměření území je součástí procesu vyhlášení.

3.4 Návrhy potřebných administrativně-správních opatření v území

a) vyhlášovacích dokumentace

Po přehlášení MZCHÚ nejsou známa další administrativně – správní opatření, která by bylo potřebné provést.

b) návrhy potřebných správních rozhodnutí o výjimkách, povoleních nebo souhlasech

V souvislosti s plánem péče není zapotřebí vydávat žádná správní rozhodnutí. Příslušnost k lesům zvláštního určení je dána již tím, že území spadá do I. zóny CHKO.

c) ostatní

Z titulu ochrany přírody není zapotřebí měnit majetkové či nájemní smlouvy, užívání pozemků či změny druhů pozemků apod. V případě vysokých škod zvěří podat na orgán státní správy myslivosti podnět na zvýšení odstřelu.

3.5 Návrhy na regulaci rekreačního a sportovního využívání území veřejností

V případě potřeby (zvýšené návštěvnosti) vybudovat zábranu (dřevěné zábradlí s informační tabulkou) u vstupního místa na skalní jehlu případně na jiných skalních objektech. Obdobným způsobem lze zajistit zamezení nelegálního horolezení.

3.6 Návrhy na vzdělávací a osvětové využití území

Publikování inventarizačních průzkumů a výsledků vědeckých prací prováděných na dané lokalitě. Využití poznatků z péče o rezervaci při přednáškách o ohrožených druzích rostlin, živočichů a společenstev CHKO Blanský les. Využívat ZCHÚ k odborným exkurzím.

Z rozmanitosti rezervace vyplývá mnohostrannost jejího využití. V současnosti je využívána především laickou veřejností k rekreačním a kulturně poznávacím účelům. Rezervaci prochází naučná stezka Třísov – Dívčí kámen – Holubov, na místě je několik naučných tabulí. Ty je vhodné udržovat a aktualizovat, případně doplnit.

Opakovaně se objevují návrhy a požadavky na pohledové odkrytí hradu kácením dřevin. Určité dílčí úpravy menšího rozsahu nejsou zcela vyloučeny, je však nezbytné brát ohled na přírodní biotopy a každý podobný zásah řešit s AOPK.

3.7 Návrhy na průzkum či výzkum a monitoring předmětu ochrany území

Bylo by vhodné provést aktuální inventarizační průzkum rostlin, zejména v nově zahrnuté části. S ohledem na vhodnost podmínek a pestrost společenstev by bylo přínosné provést i podrobný inventarizační průzkum hmyzu a rovněž plazů.

V blízkosti hradu je zvýšené množství vápníku a s tím spojený výskyt plžů – vhodný by byl i malakologický průzkum.

Nedostatečná je znalost o ptačích společenstvech v přirozených lesních porostech i v pestrém prostředí Hradního vrchu a je proto rovněž vhodné provést inventarizační průzkum ptáků.

Sledovat zvolené indikátory.

4. Závěrečné údaje

4.1 Předpokládané orientační náklady hrazené orgánem ochrany přírody podle jednotlivých zásahů (druhů činností)

Druh zásahu (činnost)	Odhad množství (např. plochy)	Četnost zásahu za období plánu péče	Orientační náklady za období platnosti plánu péče (Kč)
Pruhové značení rezervace	4120 m	1	8 000,-
Instalace tabulového značení	10 ks	1	50 000,-
Instalace zábrany	20 m	1	20 000,-
Instalace individuálních ochran JD	200 ks	1	50 000,-
Likvidace invazních druhů	200 m ²	5	50 000,-
Výřez dřevin	200 m ²	2	20 000,-
N á k l a d y c e l k e m (Kč)			198 000,-

Předpokládané orientační náklady jsou stanoveny pouze s ohledem na § 68 odst. 3 zákona č. 114/1992 Sb. Finančně-právní stránka je vždy řešena až před realizací konkrétních zásahů.

4.2 Použité podklady a zdroje informací

- Albrecht J. et al. (2003): Chráněná území ČR VIII.: Českobudějovicko. – AOPK ČR, Brno
- Beran M. (2021): Orientační mykologický průzkum PR Dívčí kámen. – Ms. [Depon. in: USOP, Praha, Správa CHKO Blanský les, Český Krumlov] 11 p. + tab., map.
- Bodnár T. (2020): Inventarizační průzkum přírodní rezervace Dívčí kámen – ptáci. – Ms. [Depon. in: USOP, Praha, Správa CHKO Blanský les, Český Krumlov] 7 p.
- Grulich V. & Chobot K. [eds] (2017): Červený seznam ohrožených druhů České republiky – cévnaté rostliny. – Příroda, 35: 179 p.
- Hejda R., Farkač J. & Chobot K. [eds] (2017). Červený seznam ohrožených druhů České republiky – Bezobratlí. – Příroda 36: 1–308.
- Holec J. & Beran M. [eds] (2006): Červený seznam hub (makromycetů) České republiky [Red list of fungi (macromycetes) of the Czech Republic]. – Příroda 24: 1–282.
- Chobot K. & Němec M. [eds] (2017): Červený seznam ohrožených druhů České republiky. Obratlovci. – Příroda 34: 1–182.
- Indra J., Lepší P. & Janák R. (2014): Plán péče pro přírodní rezervaci Dívčí Kámen na období 2016–2025. – Ms. [Depon. in: Správa CHKO Blanský les, Český Krumlov] 30 p. + příl.
- Kadlec J. (2020): Inventarizační průzkum saproxylického hmyzu a epigeických predátorů v PR Dívčí kámen. – Ms. [Depon. in: USOP, Praha, Správa CHKO Blanský les, Český Krumlov] 3 p.
- Kodym O. jun. et al. (1978): Mapa a vysvětlivky k základní geologické mapě ČSSR 1:25 000, list 32-223 Kamenný Újezd. – Ústřední ústav geologický. Praha, 52 p.
- Storm V. (ed.) (2004): Dívčí Kámen, přírodní rezervace a historický vývoj osídlení. – 103 p., Křemže.

- Košnar J. (2005): Inventarizační průzkum PR Dívčí Kámen z oboru bryofloristika. – Ms. [Depon. in: USOP, Praha, Správa CHKO Blanský les, Český Krumlov] 19. p.
- Kučera J., Váňa J. & Hradílek Z. (2012): Bryophyte flora of the Czech Republic: Updated checklist and Red List and a brief analysis. – *Preslia* 84: 813–850
- Lepší A. (2020a). Botanický inventarizační průzkum PR Dívčí Kámen – flóra. – Ms. [Depon. in: USOP, Praha, Správa CHKO Blanský les, Český Krumlov] 25 p., map., foto.
- Lepší A. (2020b). Botanický inventarizační průzkum PR Dívčí Kámen – fytocenologie. – Ms. [Depon. in: USOP, Praha, Správa CHKO Blanský les, Český Krumlov] 10 p., tab., map., foto.
- Liška J. & Palice Z. (2010): Červený seznam lišejníků ČR. – *Příroda* 29: 3–66.
- NDOP (2023): Nálezová databáze ochrany přírody. – On-line databáze, Agentura ochrany přírody a krajiny ČR. URL: <https://portal.nature.cz/nd/> (přístup: 2023).
- Palice Z. (2019): Inventarizační průzkum PR Dívčí kámen (CHKO Blanský les) – lišejníky. – Ms. [Depon. in: USOP, Praha, Správa CHKO Blanský les, Český Krumlov].
- Zelený D. & Lepší M. (2005): Inventarizační průzkum PR Dívčí Kámen z oboru botanika (cévnaté rostliny). – Ms. [Depon. in: USOP, Praha, Správa CHKO Blanský les, Český Krumlov], 20 p. + přílohy.

<http://nahlizeniidokn.cuzk.cz/> - duben 2023

4.3 Seznam používaných zkratk

AOPK ČR – Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky
 ČÚZK – Český ústav zeměměřický a katastrální
 DIL – dílec
 EVL – evropsky významná lokalita
 ha = hektar
 CHKO – chráněná krajinná oblast
 IUCN – světový svaz ochránců přírody
 JMP – jednomužná motorová pila
 JPRL – jednotka prostorového rozdělení lesa
 KN – katastr nemovitostí
 ks – kus, kusy, kusů
 k. ú. – katastrální území
 LČR – Lesy České republiky, s. p.
 LHC – lesní hospodářský celek
 LHO – lesní hospodářská osnova
 LHP – lesní hospodářský plán
 LS – lesní správa
 LT – lesní typ
 LV – list vlastnictví

MZD – melioračně zpevňující dřevina

ODD – oddělení
 OP – ochranné pásmo
 OPRL PLO 12 – Oblastní plán rozvoje lesů pro přírodní lesní oblast 12
 OSL – odborná správa lesů
 PDS – přirozená druhová skladba
 PK – pozemkový katastr
 POR - porost
 PR – přírodní rezervace
 přír. skl. – přirozená skladba dřevin
 PSK – porostní skupina
 red. hol. – redukováná holina
 SCHKO – Správa chráněné krajinné oblasti
 SLT – soubor lesních typů
 SSL – státní správa lesů
 sv. – svaz, svazu
 ÚHÚL = Ústav hospodářské úpravy lesů
 zakm. – zakmenění porostu
 zast. – zastoupení dřevin ve skladbě porostu
 ZCHÚ – zvláště chráněné území
 ZCHŽ – zvláště chráněný živočich

Zkratky dřevin:

BBK – javor babyka
BRK – jeřáb břek
BK – buk lesní
BO – borovice lesní
BŘ – bříza bělokorá
DB – dub letní / zimní
DG – douglaska tisolistá
HB – habr obecný
JD – jedle bělokorá
JDO – jedle obrovská

JL – jilm horský
JS – jasan ztepilý
JV – javor mléč
KL – javor klen
LP – lípa srdčitá
MK – jeřáb muk
OS – topol osika
SM – smrk ztepilý

4.4. Podklady pro plán péče zpracoval

AOPK ČR, Regionální pracoviště Jižní Čechy, oddělení Správa CHKO Blanský les, Vyšný 59,
38101 Český Krumlov

na zpracování se podíleli:

Ing. Jan Indra (obecná část, lesnictví)

Petr Lepší (botanika)

Radek Janák (zoologie)

Plán péče není dílem autorským, ale úředním podle § 3 písm. a) zákona č. 121/2000 Sb.
(autorský zákon).

5. Přílohy

Tabulky: Příloha T1 – **Popis lesních porostů a výčet plánovaných zásahů v nich**
(Tabulka k bodu 2.4.1 a k bodu 3.1.2).

Příloha T2 – **Popis dílčích ploch a objektů mimo lesní pozemky a výčet plánovaných zásahů v nich**
(Tabulka k bodům 2.4.2, 2.4.3 a 2.4.4 a k bodu 3.1.2).

Mapy: Příloha M1 – **Orientační mapa s vyznačením území**

Příloha M2 – **Katastrální mapa se zákresem ZCHÚ a jeho ochranného pásma**

Příloha M3 – **Mapa dílčích ploch a objektů**

Příloha M4 – **Lesnická mapa typologická**

Příloha M5 – **Mapa stupňů přirozenosti lesních porostů**

Vrstvy: Příloha V1 – **Digitální grafické znázornění průběhu hranic dílčích ploch**

Fotografie: Příloha F1 – **Vybraná fotodokumentace**

Protokol o způsobu vypořádání připomínek, kterým se zároveň plán péče schvaluje

PR Dívčí kámen

Příloha T1 - popis lesních porostů a výčet plánovaných zásahů v nich

označení JPRL/dílčí plochy	výměra (ha)	číslo rámcové směrnice/	dřeviny	zastoupení dřevin (%)	stupeň přirozenosti	doporučený zásah	naléhavost	Poznámka (další charakteristika, významné druhy atd.)
222 L 11	0,75	1A	SM	30	4	Ponechat samovolnému vývoji.		Většina SM, ale i část BO zde uschla, porost je proředěný, úspěšně zde ale nastupuje zmlazení BK, SM, JD. DB+, JD+, MD-. Východní cíp je ředina s podrostem lísky a zmlazením BK, LP, SM a JD a několika mladými SM.
			BO	70				
222 L 17	1,13	1A	JD	45	3a	Ponechat samovolnému vývoji.		SM v porostu je z většiny suchý, pěkný porost s převahou JD, místy mírně proředěný a s diferencovanou strukturou, BK+
			SM	35				
			BO	20				
222 L 2	0,10	1C	DB	70	3b	Výchovný zásah s intenzitou cca 30-50%.	2	JD-, LP-
			KL	30				
222 L 9	1,11	1A	JD	35	3a	Ponechat samovolnému vývoji.	-	I zde SM z velké části odeschl, porost s převahou JD, BK+, DB-, značná tloušťková diferenciace. Ve spodní části u řeky přechází do téměř čistého lipového porostu, LP se však vyskytuje i nahoře.
			SM	25				
			LP	20				
			BO	20				
223 D 1	0,56	1A / 2A	LP	30	3b	V hustějších částech výchovný zásah - zejména borové skupiny.	2	Zdárně odrůstající přirozené zmlazení a výsadby. Borovici i pomístně v nesmíšených skupinách na kamenitém až skalnatém stanovišti možno brát zde spíše za porost stanovištně původní dřeviny, nikoliv za porost hospodářského charakteru.
			KL	30				
			BO	30				
			BK	10				
223 D 12	4,29	1A, 1B	BO	40	3b	Plochu ponechat postupně se uplatňující sukcesi.	3	V JZ části ředina BO, JD, BK s hustým zmlazením BK a SM - níže po svahu spíše jednotlivě, ve spodní části místy přechází v kamenité sutě. Zbylý SM je z velké části suchý a postupně padá. Jednotlivě zastoupený DB, ve spodní části u řeky pak vyšší zastoupení LP. Řediny přecházejí do psk D1. Vitální a úspěšné výsadby LP v plastových ochranách. V střední části je porost o něco kompaktnější, na východě však opět přechází v rozsáhlou světlinu s výsadbou LP, níže zmlazení BK. V porostní skupině je nízké zastoupení mrtvé dřevní hmoty, která byla v minulosti odstraněna v rámci nahodilých těžeb po orkánu Kyrill (2007).
			SM	20				
			JD	15				
			BK	15				
			LP	5				
			KL	5				

označení JPRL/dílčí plochy	výměra (ha)	číslo rámcové směrnice/	dřeviny	zastoupení dřevin (%)	stupeň přirozenosti	doporučený zásah	naléhavost	Poznámka (další charakteristika, významné druhy atd.)
223 D 17	4,20	1A, (1B)	SM	35	3a	Ponechat samovolnému vývoji.	-	Porost je stále celkem kompaktní, smrk se zčásti drží, jeho skutečné zastoupení v porostu však bylo nejspíše o něco nižší a jedle vyšší. V porostu se vyskytuje množství souší, spíše však jednotlivě rozmístěných (SM je suchý i dole u řeky). Pomístně se vyskytuje zmlazení BK a SM s JD. Zdola od řeky byla po orkánu Kyrill upravena přibližovací linka, vedoucí nahoru k pasece v PSK 223 D 12.
			JD	30				
			BO	30				
			BK	5				
223 D 4	0,17	2A	SM	90	7	Probírka, intenzita zásahu cca 30-50%.	2	Dva výběžky smrkového porostu v dolní části u řeky, zasahující přes cestu do svahu na území PR. Prakticky čistý smrk.
			OL	10				
223 D 9	0,88	2A	SM	60	7	Dle potřeby pokračovat v ožínání. V Z části výřez ostružiny a výsadba s převahou listnatých dřevin PDS (ideálně poloodrostky s ochranou). Případě probírky výřez pouze smrku, případně modřínu, ostatní dřeviny nevyřezávat.	2	V Z části pruh ředinatého porostu s příměsí MD, téměř bez zmlazení, zarostlý ostružiním. Ve V části se jedná o paseku s výsadbou SM a příměsí BK. Postupně odrůstá buňeni, i SM je zde silně poškozován okusem zvěře.
			BO	35				
			JD	5				
223 E 1	0,20	1A	BK	100	3a	Ponechat samovolnému vývoji.	-	Odrůstající zmlazení a výsadby BK. Místy značně prořídle, zarůstající ostružinou. V horní části dosadby v plastu, v tomto porostu úspěšné jen z menší části. Nechat vlastnímu vývoji, porost bude řidší, ale buňeni již odroste. Plastové ochrany a roxorové pruty odstranit (co přežilo, má již 2-3 m výšky). Při průseku do dílce K odrostlé zmlazení SM.
223 E 12	2,26	1A, 2A	SM	40	3a	Ponechat samovolnému vývoji.	-	Smrk z převážné části suchý, začíná padat. Místy silně prosvětlené, až charakter holé kamenité plochy s ostružinou, někde bez černý, ostružiny, kopřivy. Ale rovněž zmlazení BK, KL, JD i DB a jednotlivými stromy. Vnější zásah není nutný, plocha postupně zdárně zarůstá a vznikne zde diferencovanější porost. V SZ části zapojený porost na skále - BO s příměsí BK, DB a slabšími, ale žijícími smrky (30 %). V horní části, přecházející do plošiny zmlazení BK, BO, SM, JD.
			BO	30				
			JD	20				
			BK	10				

označení JPRL/dílčí plochy	výměra (ha)	číslo rámcové směrnice/	dřeviny	zastoupení dřevin (%)	stupeň přirozenosti	doporučený zásah	naléhavost	Poznámka (další charakteristika, významné druhy atd.)
223 E 2	0,03	2A	SM	100	7	Výchovný zásah, intenzita zásahu cca 30-50%.	2	Místy zahoustlá mladá smrková kmenovina.
223 E 504	0,41	1B			2	Ponechat samovolnému vývoji.	-	Z část plochy tvoří holá hrubá suť - kamenné moře, ve V části v ní rostou jednotlivé stromy - DB, KL, BK.
223 K 12	2,92	1A, 1B	SM	40	3a	Postupná eliminace vtroušeného MD a zejména DG. Pouze bodově na 1 lokalitě. Jinak ponechat samovolnému vývoji.	2	Východní svah kaňonu Vltavy, přecházející až do svislých stěn k řece a navazující na jižní straně na skalní jehlu. Porosty tvoří převážně smíšené suťové lesy a kyselé bučiny, na skalních výchozech pak přechází do zakrslé vegetace extrémních stanovišť. Druhové složení spíše JD 3, BK 3, BO 2 SM 1, LP+, DB, KL-. V blízkosti skalní vyhlídky roste skupina douglasek a modřínů. DG se začíná jednotlivě zmlazovat. Na horní hraně i jednotlivě po porostu ve svahu zmlazení JD, BK, BO, SM, BŘ, pomístně skupinovitě SM.
			BO	40				
			JD	20				
223 K 13	0,45	1B	BO	95	2	Ponechat samovolnému vývoji.	-	Plocha tvoří přechod ze skalní jehly (DP 1) do lesního porostu na horní hraně kaňonu Vltavy a příkré západní svahy ke Křemežskému potoku. V horní části přechází do hřebenu se zakrslými borovicemi. V porostu je několik jednotlivých souší. Na Z svahu je jednotlivě zmlazení BK, BO, JD, místy již odrostlé (v blízkosti úžlabí na Z hranici PR).
			SM	5				
223 K 17	0,68	1A	BO	35	3a	Ponechat samovolnému vývoji.	-	Většinu SM tvoří dnes souše, které postupně padají, porost je značně prořídlý. Současné zastoupení přibližně JD 5, BK 4, BO 1, SM+, KL-. Jednotlivě zmlazení BK, KL, JD (i zde zkousané zvěří).
			SM	25				
			JD	25				
			BK	15				
223 K 6	0,31	1A	SM	85	3a	Ponechat samovolnému vývoji.	-	Většinu SM tvoří dnes souše, které postupně padají, porost je značně prořídlý. Současné zastoupení přibližně BK 7, JD 2, SM1. Ze smrku zbyl pruh mladších jedinců při horní hraně skupiny (dále navazuje světlina, zarůstající ostružinou, ale s úspěšnou výsadbou LP do plastu).
			LP	5				
			JD	5				
			BO	5				
2	0,12	1C	DB	40	3b	Bez zásahů, pouze odstranit náletové dřeviny na koruně hradební zdi.	2	Administrativně mimo PUPFL, reálně má však plocha charakter lesa. Úzký západní svah pod hradem, spadající ke Křemežskému potoku. Druhová skladba z vlastního šetření (nezařazeno v LHP). Pomístně zmlazuje JD - dobře odrůstá bez přístupu zvěře.
			LP	35				
			SM	10				
			BO	10				
			JD	4				
			BK	1				

označení JPRL/dílčí plochy	výměra (ha)	číslo rámcové směrnice/	dřeviny	zastoupení dřevin (%)	stupeň přirozenosti	doporučený zásah	naléhavost	Poznámka (další charakteristika, významné druhy atd.)
3	0,81	1C	JD	60	3b	Bez úmyslných zásahů, pouze v případě nutnosti nahodilá těžba kůrovcového dříví, případně k zajištění bezpečnosti na turistické stezce.	-	Administrativně mimo PUPFL, reálně má však plocha charakter lesa. Spodní část SV svahů pod Dívčím Kamenem. Přírodě blízký porost. Druhovú skladba z vlastního šetření (nezařizeno v LHP). Pomístně zmlazená JD. V severní části převažuje jedle, směrem k horní části u hradu přibývá LP, v jižních partiích přechází do DB, BK. Diferencovaný porost.
			SM	20				
			BO	5				
			LP	5				
			BK	4				
			DB	4				
			JŘ	1				
			BŘ	1				
4	0,29	1C	LP	80	3b	Několik stromů vyrůstá z hradebních zdí nebo jejich bezprostřední blízkosti - odstranit z důvodu ochrany hradu.	2	Administrativně mimo PUPFL, reálně má však plocha charakter lesa. Pás porostu pod severovýchodní stranou hradu. Druhovú skladba z vlastního šetření (nezařizeno v LHP).
			DB	10				
			KL	4				
			BŘ	3				
			JŘ	3				
5	0,29	1C	LP	50	3b	Bez úmyslných zásahů, pouze v případě nutnosti zajištění bezpečnosti na turistické stezce, a odstranění stromů, narušujících hradní zdi.	2	Administrativně mimo PUPFL, reálně má však plocha charakter lesa. Skalnatý svah s J až JV expozicí, pod hradební vyhlídkou. Druhovú skladba z vlastního šetření (nezařizeno v LHP).
			DB	20				
			BO	15				
			BK	5				
			KL	5				
			SM	3				
			TR	1				
			BŘ	1				
Celkem	21,95							

Příloha T2 – Popis dílčích ploch a objektů mimo lesní pozemky a výčet plánovaných zásahů v nich

Tabulka k bodům 2.4.2, 2.4.3 a 2.4.4 a k bodu 3.1.2

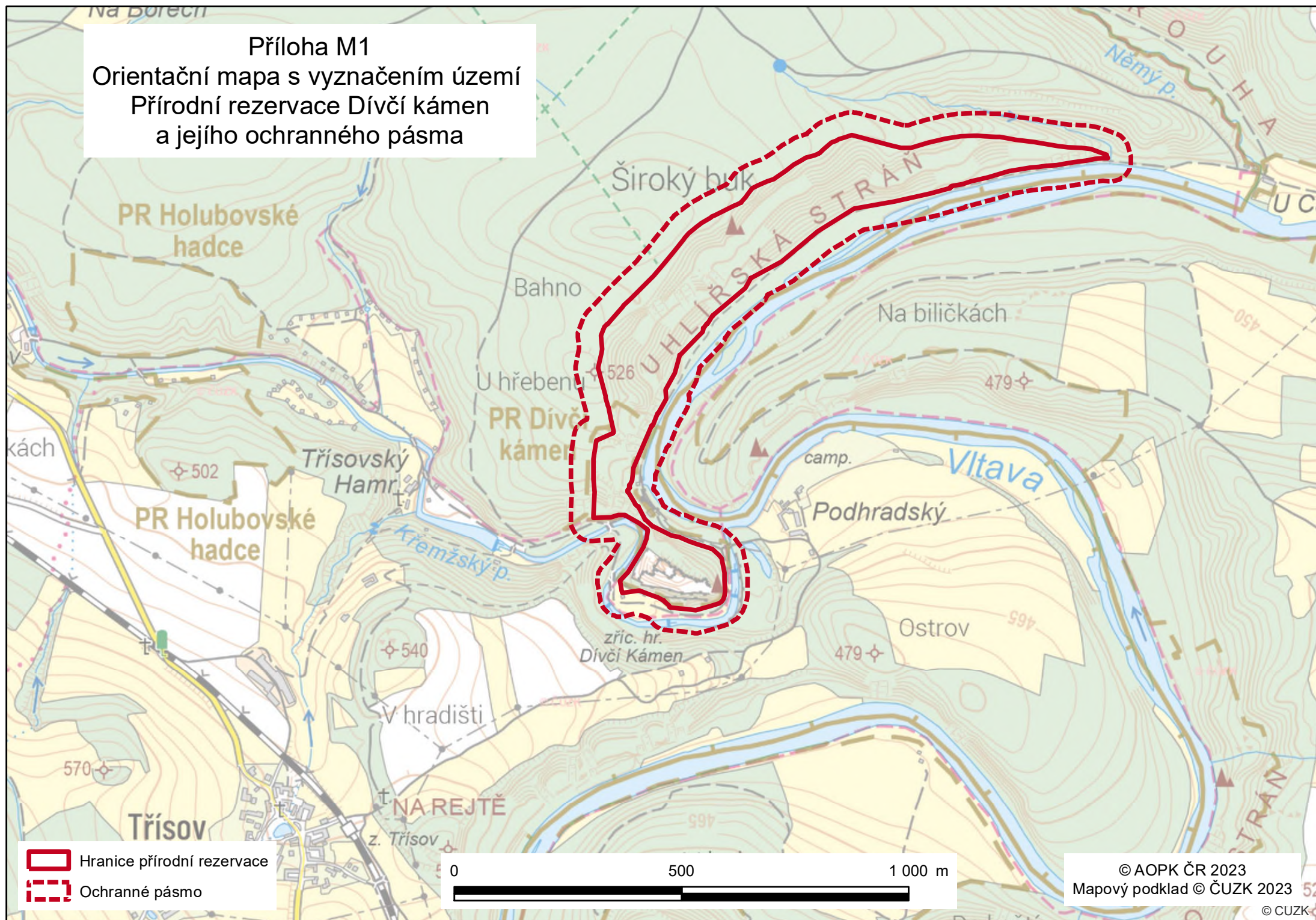
označení dílčí plochy	výměra (ha)	stručný popis charakteru plochy nebo objektu a dlouhodobý cíl péče	doporučený zásah	naléhavost	termín provedení	interval provádění
1	0,34	Skalní ostroh mezi zákruty Křemžského potoka a řeky Vltavy. Nepřístupné skalní stěny. Na vrcholovém hřbetu přechází skalní vegetace do zakrslých borovic s příměsí buku a břízy. Cíl péče: Ponechání samovolnému vývoji.	Bez zásahů	-	-	-
2	0,12	Úzký západní svah pod hradem, spadající ke Křemžskému potoku. Cíl péče: Přírodě blízké lesní společenstvo	Viz Příloha T1.	-	-	-
3	0,81	Spodní část SV svahů pod Dívčím kamenem. Přírodě blízký porost. Cíl péče: Přírodě blízké lesní společenstvo	Viz Příloha T1.	-	-	-
4	0,29	Pás porostu pod severovýchodní stranou hradu. Cíl péče: Přírodě blízké lesní společenstvo	Viz Příloha T1.	-	-	-
5	0,29	Skalnatý svah s J až JV expozicí, pod hradební vyhlídkou. Cíl péče: Přírodě blízké lesní společenstvo	Viz Příloha T1.	-	-	-
6	1,53	Plocha zříceniny hradu Dívčí kámen a nejbližšího okolí. Pestré stanovištní podmínky, v areálu hradu několik vzrostlých stromů (zakrslé borovice, ale rovněž solitérní lípy a duby). Na jižním svahu světlomilná společenstva jižních svahů s řídkým stromovým patrem (DB, několik jedinců BO, BK,	Výřez keřového patra a náletových dřevin (se zachováním určitého podílu vzrostlých stromů – solitérní stromy na hradě, na svazích stromy v rozestupu cca 10–15 m).	2	říjen–březen	1× za 3–5 let
			Údržba (kosení, výřezy) bezlesých ploch.	2	květen–říjen	1–5× za rok

		LP v rozestupu cca 10–15 m). Některé zdi jsou biotopem vzácných druhů mechorostů. Cíl péče: Zachování pestrého prostředí a na ně navázaných bezlesých společenstev. Zachování části vzrostlých dřevin.	Extenzivní pastva koz.	3	květen–říjen	1–2× za rok
--	--	---	------------------------	---	--------------	-------------

naléhavost - stupně naléhavosti jednotlivých zásahů pro období platnosti plánu péče se uvádí podle následujícího členění:

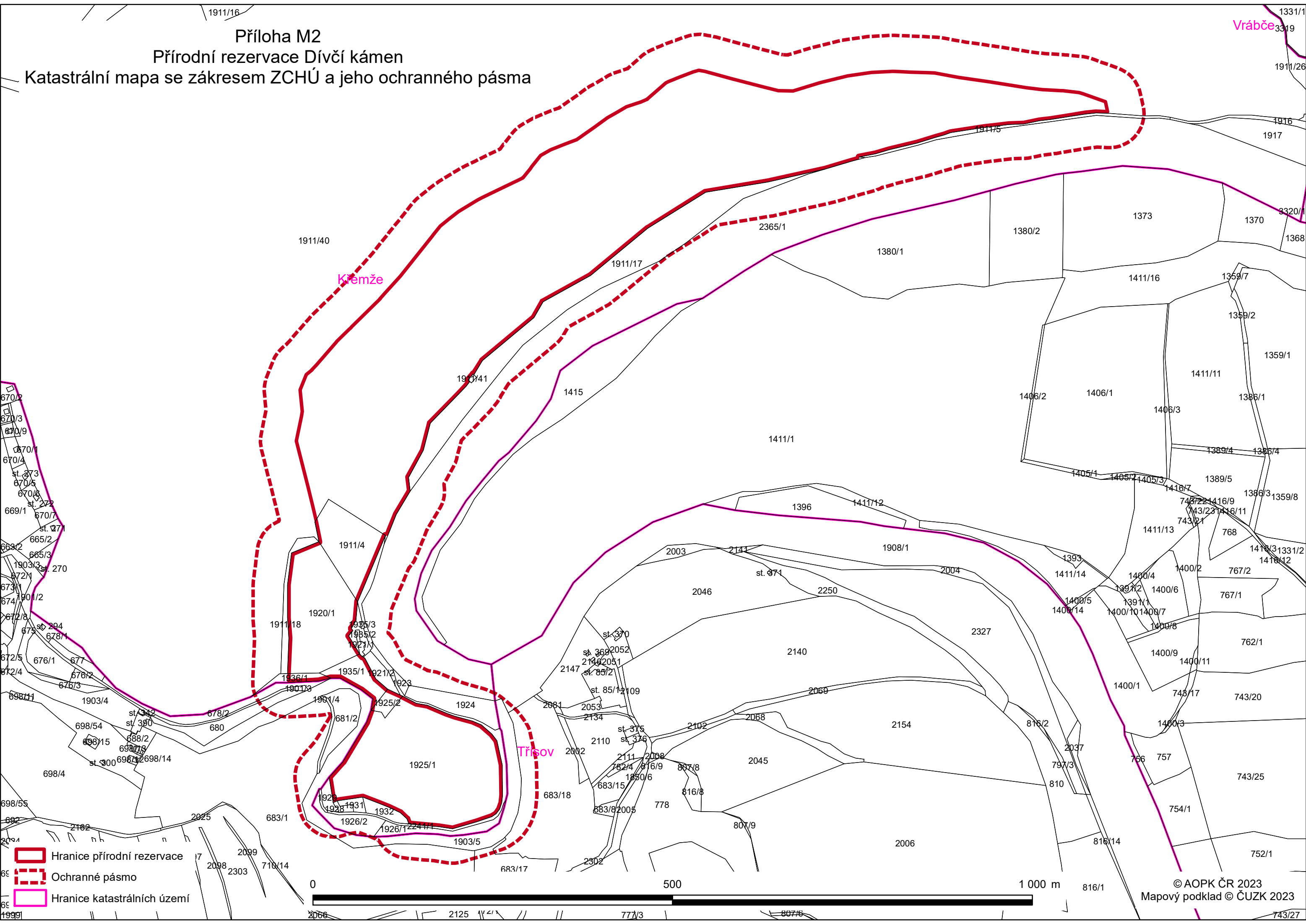
1. stupeň - zásah nutný (nelze odložit, je nutný pro zachování předmětu ochrany),
2. stupeň - zásah potřebný (jeho neprovedení neohrožuje existenci předmětu ochrany, zhorší však jeho kvalitu),
3. stupeň - zásah doporučený (odložitelný, jeho neprovedení neohrožuje existenci ani kvalitu předmětu ochrany v období platnosti plánu péče, jeho provedení však povede k jeho zlepšení).

Příloha M1
Orientační mapa s vyznačením území
Přírodní rezervace Dívčí kámen
a jejího ochranného pásma

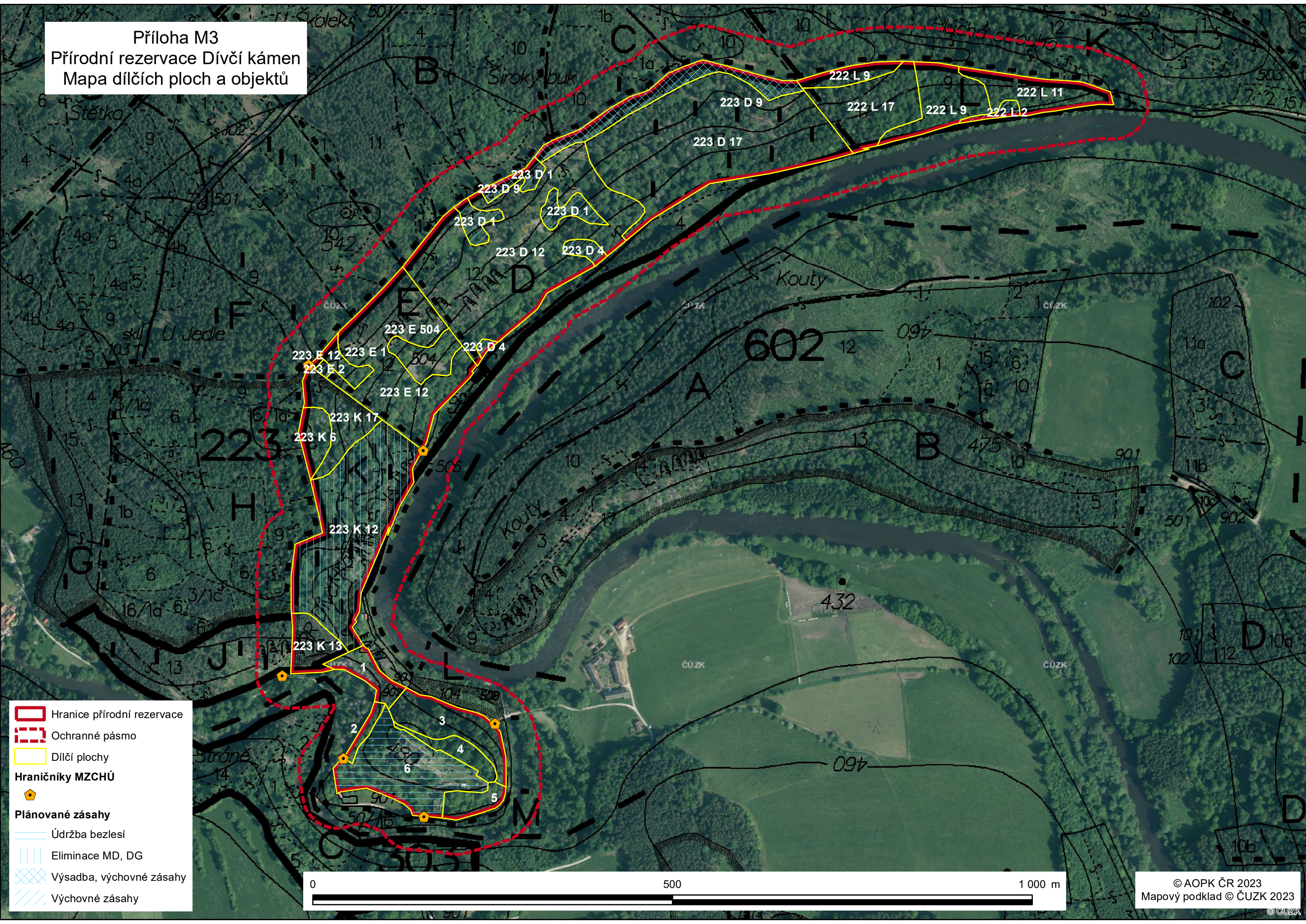

Přírodní rezervace Dívčí kámen

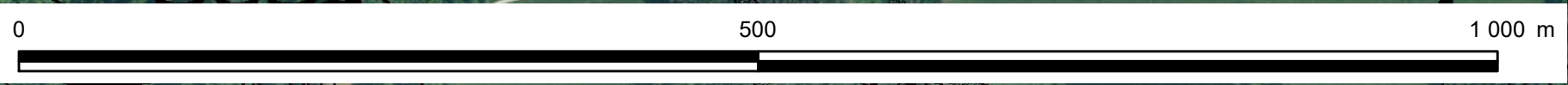
Katastrální mapa se zákresem ZCHÚ a jeho ochranného pásma

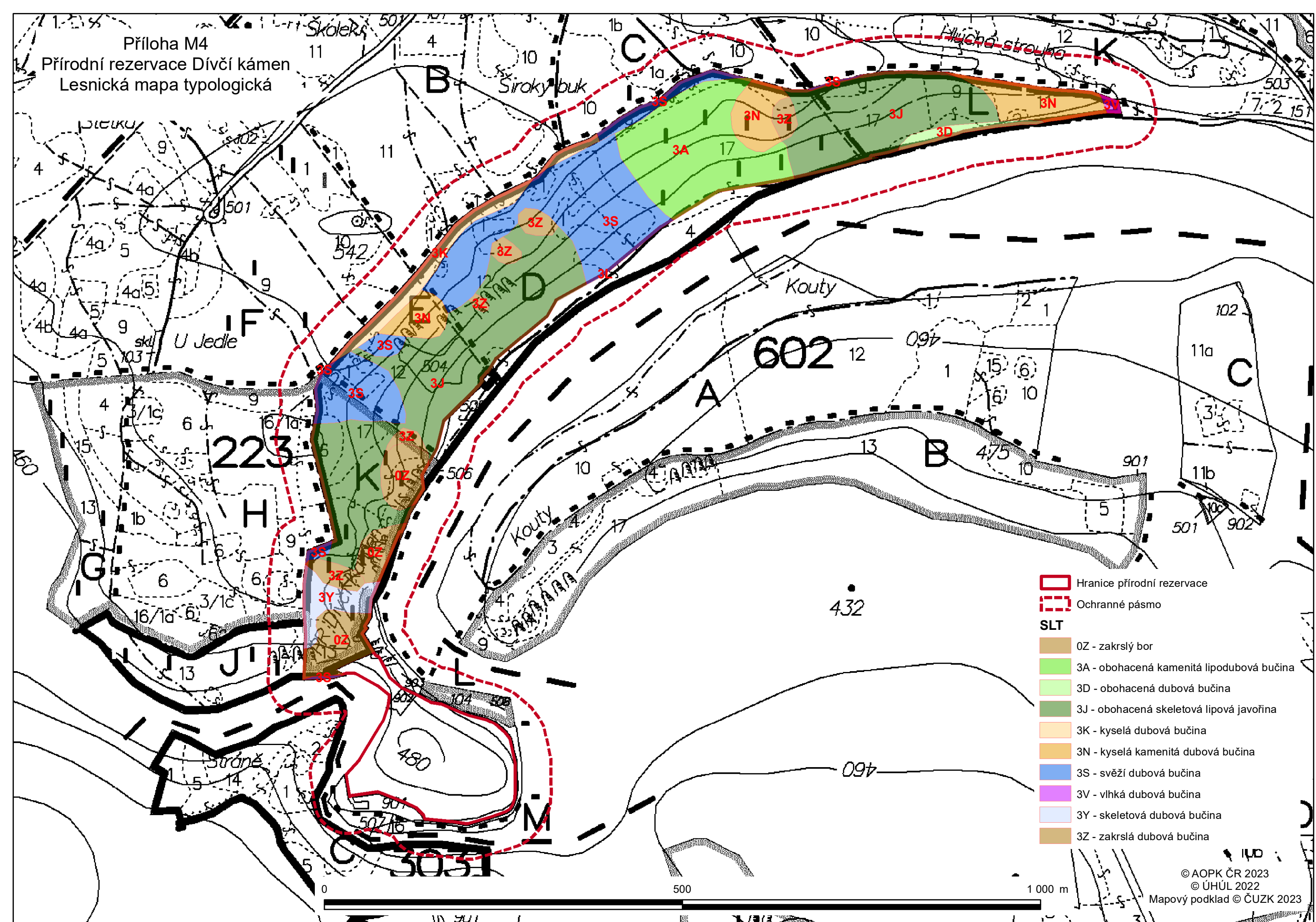
Příloha M3
Přírodní rezervace Dívčí kámen
Mapa dílčích ploch a objektů

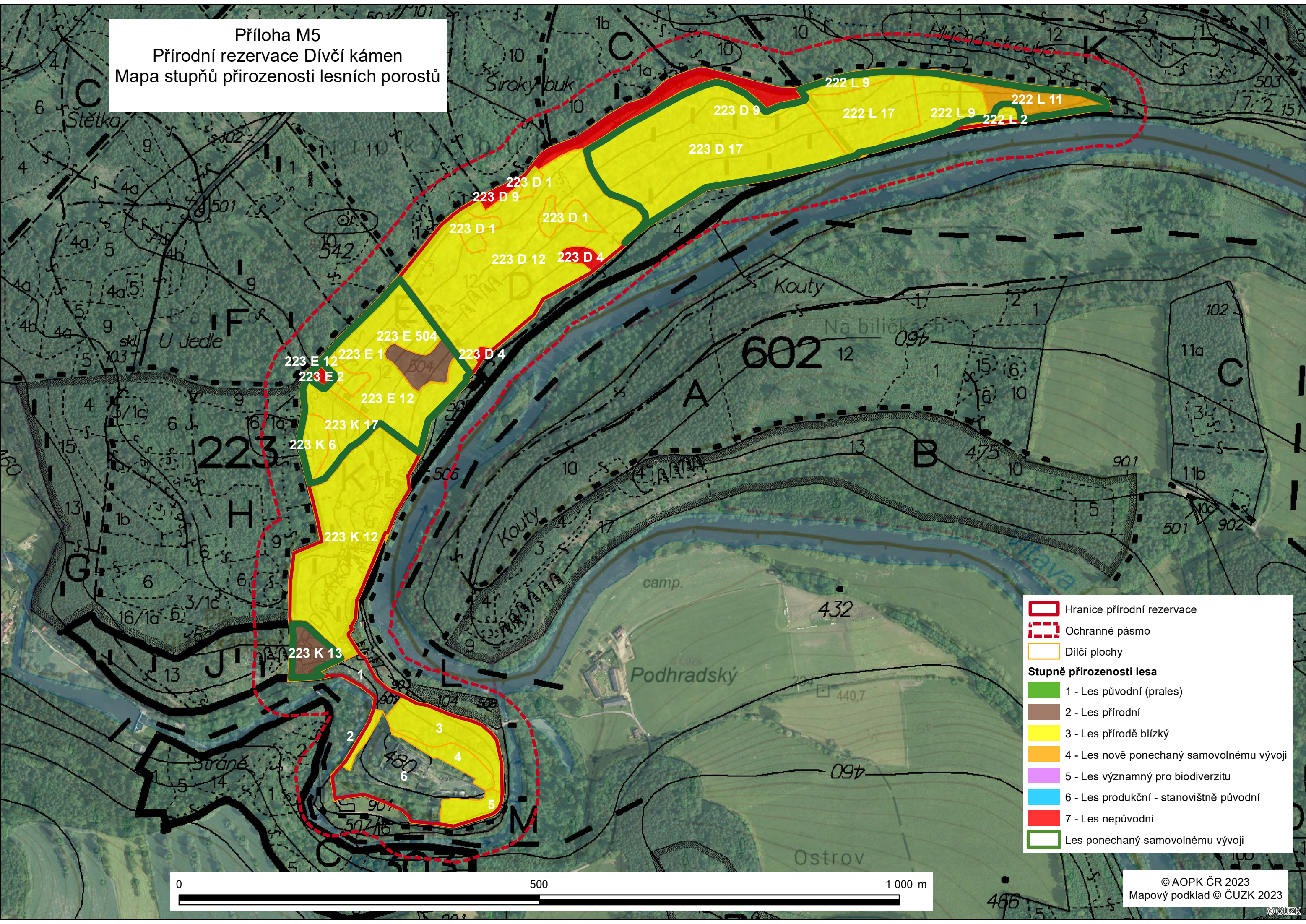
- Hranice přírodní rezervace
- Ochranné pásmo
- Dílčí plochy
- Hraničníky MZCHÚ**
 -
- Plánované zásahy**
 - Údržba bezlesí
 - Eliminace MD, DG
 - Výsadba, výchovné zásahy
 - Výchovné zásahy

Příloha M4
Přírodní rezervace Dívčí kámen
Lesnická mapa typologická

Příloha M5
Přírodní rezervace Dívčí kámen
Mapa stupňů přirozenosti lesních porostů

Hranice přírodní rezervace

Ochranné pásmo

Dílčí plochy

Stupně přirozenosti lesa

1 - Les původní (prales)

2 - Les přírodní

3 - Les přírodě blízký

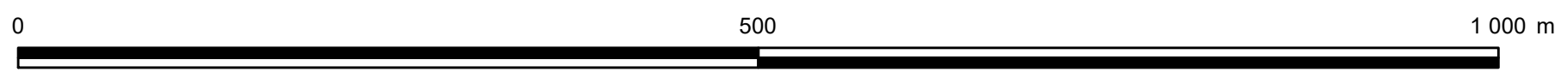
4 - Les nově ponechaný samovolnému vývoji

5 - Les významný pro biodiverzitu

6 - Les produkční - stanovištně původní

7 - Les nepůvodní

Les ponechaný samovolnému vývoji

Příloha F1 – Vybraná fotodokumentace

DP 1 – horní část skalní jehly

Pohled na Uhlířskou stráž

Skalní jehla a hrad z vyhlídky (223 K 12)

Jižní svahy a hrad (DP 6)

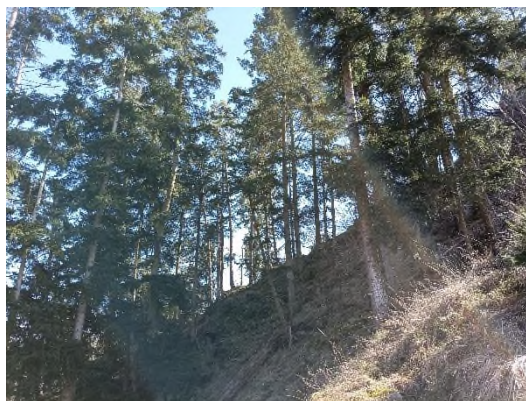
DP 2

Pohled na skalní jehlu (DP 1 od DP 2)

Sedlo na jižní části DP 1

DP 3

DP 3

DP 4

Skalní jehla (DP 1) od řeky

DP 5 – východní část pod hradní vyhlídkou

DP 5 – západní část k baště

223 K 13 – zdola + skalní jehla (DP 1)

223 K 13 – horní část

223 K 12

223 K 12 – vyhlídka

223 K 12 – zmlazení DG na vyhlídce

223 K 17, K6

223 E 2

223 E 12, v pozadí 223 E 1

223 E 12 – SV část

223 E 12 – SV část

223 E 1

223 E 504

223 D 12, v pozadí 223 D 1

223 D 12

223 D 12, 223 D 1

223 D 12, 223 D 1

223 D 12 – V část

223 D 17

223 D 9

223 L 17

223 L 9

223 L 11

223 L 11

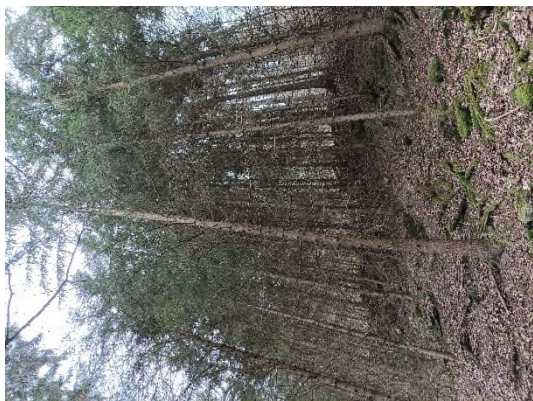
223 L 2, spodní část 223 L 9

223 L 9 – spodní část

223 L 17 – spodní část

223 D 4

223 D 12 – spodní partie

223 K 12 – spodní partie

Skalní jehla, hrad, DP 3

223 K 12 – spodní partie

DP 1 – skalní jehla